

บทที่ 4

ผลการวิจัย

จากการดำเนินงานในโครงการ “ศึกษาแนวทางการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ภาษาญ้อกรของโรงเรียนวังโพธิ์สว่างศิลป์ การมีส่วนร่วมของชุมชน ต.บ้านไร่ อ.เทพสถิต จ. ชัยภูมิ” ทำให้เกิดผลการดำเนินงาน และองค์ความรู้หลายประการ ได้แก่

1. กระบวนการและผลของการฟื้นฟูภาษาญ้อกรในอดีตที่ผ่านมา

ชาวญ้อกร คนดง หรือชาวดง เป็นกลุ่มชนดั้งเดิมของดินแดนเอเชียอาคเนย์ พบอยู่ในเขตจังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ และเพชรบูรณ์ ปัจจุบันมีชาวญ้อกรคงเหลืออยู่ประมาณ 6,000 คน และยังคงมีการใช้ภาษาญ้อกร มีการสืบสานวัฒนธรรมพื้นบ้านอยู่ แต่ปัจจุบันภาษา และวัฒนธรรมของคนญ้อกรกำลังอยู่ในภาวะวิกฤตเพราะการใช้ภาษาเริ่มลดน้อยถอยลงไปเป็นอย่างมาก อุดลักษณะความเป็นญ้อกรกำลังถูกกลืนหายไปด้วยอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลง ลักษณะนิเวศน์ทางสังคมและวัฒนธรรมของโลกยุคโลกาภิวัตน์ แต่อย่างไรก็ตามชาวญ้อกรในจังหวัดชัยภูมิ มีแนวคิดที่จะธำรงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของตนไว้ (นายทองพิทักษ์ ยัน จัตุรัสและคณะ, 2549)

ชาวญ้อกร คือ ชนกลุ่มน้อยกลุ่มหนึ่งซึ่งเรียกตัวเองว่า “ญ้อกร” หมายถึง คนภูเขา เป็นชื่อที่ใช้เรียก ตนเอง ในขณะที่คนอื่น ๆ เรียกว่า “ชาวบน”หรือ “คนดง” อาศัยบริเวณเทือกเขาพังเหยซึ่ง ซึ่งมีอาณาบริเวณคาบเกี่ยวต่อเนื่องกันถึง 3 จังหวัด คือ เพชรบูรณ์ ชัยภูมิ และนครราชสีมา

ญ้อกรมีภาษาพูดเป็นของตนเอง อยู่ในตระกูลภาษามอญ-เขมร ชาวญ้อกร (คนดง) เป็นกลุ่มชนดั้งเดิมของเอเชียอาคเนย์ ปัจจุบันพบในเขตจังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ และเพชรบูรณ์ การศึกษาภาษาศาสตร์เชิงประวัติชี้ให้เห็นว่าภาษาญ้อกร (ในปัจจุบัน) แม้ว่าจะคล้ายคลึงกันเป็นอย่างมากกับภาษามอญโบราณ ซึ่งเป็นภาษากลางและปรากฏในจารึกสมัยทวารวดีซึ่งมีอายุกว่า 2,000 ปี

โดยการศึกษาจากเอกสารที่ชาวญ้อกรเคยทำก่อนหน้าและจัดเวทีให้ผู้เกี่ยวข้องได้มาร่วมกันเติมเต็มข้อมูล แลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานฟื้นฟูภาษาญ้อกรในช่วงที่ผ่านมาว่า ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาทำให้ทราบว่า ประชากรชาวญ้อกรที่ยังธำรงรักษาภาษาและวัฒนธรรมพื้นบ้าน พบหนาแน่นในอำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ โดยยังคงมีการใช้ภาษาญ้อกรอยู่ในพื้นที่ มีการสืบสานวัฒนธรรมพื้นบ้าน เช่น ดนตรีและเพลงพื้นบ้าน ปะเร่เร่ (การเล่นกระเจี๊ว) การเล่นสะบ้า การทำหอดอกผึ้ง การทอเสื่อหวาย และการทำเสื่อพ็อก มีตำรับยาที่ยังมีการสืบทอดจากบรรพบุรุษที่มีความเป็นเอกลักษณ์ อย่างไรก็ตาม กระแสโลกในปัจจุบันก็

ทำให้ภาษาและวัฒนธรรมญ้อถูกระสบปัญหาการถดถอย เช่นเดียวกับภาษาชาติพันธุ์ย่อยอื่นอีกหลายกลุ่มในประเทศไทย (นายทองพิทักษ์ ยันจัตุรัสและคณะ, 2549)

ทางมหาวิทยาลัยมหิดลและทางสำนักงานสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ได้เล็งเห็นถึงปัญหานี้ จึงได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชาวญ้อกรได้ตระหนักถึงความสำคัญของภาษาและภูมิปัญญาของตนเอง อีกทั้งเกิดความต้องการอนุรักษ์ไว้ให้คงอยู่ต่อไปผ่านการทำงานวิจัยภาษาและวัฒนธรรมญ้อกรโดยชาวญ้อกรเอง เพื่อที่จะได้รู้ถึงปัญหาและสภาพในปัจจุบัน จะได้แก้ไขปัญหาและอุปสรรคของการเสื่อมถอยของภาษาได้ตรงจุด ซึ่งที่ผ่านมาได้มีงานวิจัยที่เป็นของชาวญ้อกรซึ่งทำร่วมกับบุคคล องค์กรและหน่วยงานในท้องถิ่น จำนวน 2 โครงการ คือ โครงการ “พัฒนาเครือข่ายฟื้นฟูภาษา – วัฒนธรรมท้องถิ่นญ้อกร” ตำบลนายางหลัก ตำบลบ้านไร่ ตำบลโป่งนก อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ โดย นายทองพิทักษ์ ยันจัตุรัส และคณะ จากโครงการแรกที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับความเป็นมาของภาษา รวบรวมประเพณีวัฒนธรรม และพัฒนาระบบเขียนโดยนำเอาตัวอักษรภาษาไทยมาใช้เทียบเสียงแทนในภาษาญ้อกรซึ่งเดิมนั้นไม่มีตัวอักษร ทั้งนี้จากความร่วมมือของเครือข่ายกลุ่มชาติพันธุ์ญ้อกรซึ่งมารวมตัวกันเพื่อทำงานวิจัยนี้ ถือได้ว่าประโยชน์ที่ได้รับจากการทำงานวิจัยในครั้งนี้ นอกเหนือจากจะทำให้ได้ระบบตัวเขียนของภาษาญ้อกร รวบรวมประเพณีวัฒนธรรมของชาวญ้อกรแล้วยังทำให้ชาวญ้อกรที่อยู่แบบกระจัดกระจายในหลายพื้นที่สามารถมารวมตัวกันทำกิจกรรม เกิดความสามัคคีในกลุ่มชาติพันธุ์ ทำให้เกิดความเข้มแข็งจนเป็นเครือข่ายในการทำกิจกรรมอื่นๆ ต่อไป

โครงการที่สอง คือ โครงการ “แนวทางการจัดห้องเรียนคู่ขนานสำหรับเด็กชาติพันธุ์ (ญ้อกร) อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ โดย นางศิริพร หมั่นงาน และคณะ เป็นโครงการต่อเนื่องมาจากโครงการแรก จากปัญหาที่พบในห้องเรียน คือ นักเรียนมีปัญหาทางการเรียนรู้ ซึ่งส่วนใหญ่พบว่าเป็นนักเรียนที่เป็นชาวญ้อกร จึงเกิดความสนใจที่จะศึกษาต่อไปถึงสาเหตุที่ทำให้ให้นักเรียนชาวญ้อกรมีปัญหาทางการเรียนรู้ว่ามาจากความบกพร่องทางการเรียนรู้ของตัวนักเรียนเอง หรือเป็นเพราะความสับสนทางภาษา จึงได้นำภาษาญ้อกรเข้ามาสอนในห้องเรียน โดยครูภูมิปัญญาชาวญ้อกร ซึ่งก่อนที่จะมาสอนได้รับการอบรมวิธีการสอนและการสร้างสื่อการสอนต่างๆ จากทีมพี่เลี้ยง มหาวิทยาลัยมหิดล หลังจากจบโครงการแล้วสิ่งที่ได้รับ คือ มีสื่อการเรียนการสอน ครูภูมิปัญญาที่มีความรู้ในการสอนภาษาญ้อกร รักษาอัตลักษณ์ความเป็นญ้อกร สร้างกระแสและความตื่นตัวให้กับบุคคลทั่วไปได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับชาวญ้อกรผ่านสื่อต่างๆ เพิ่มมากขึ้น เกิดความร่วมมือระหว่างชุมชนและโรงเรียน และทำให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนเพิ่มมากขึ้น

ทั้งสองโครงการนี้มีลักษณะการทำงานที่แตกต่างกัน กล่าวคือ การทำงานในโครงการแรกนั้นถือได้ว่าเป็นยุคแรกที่ชาวญ้อกรได้เริ่มเข้ามาทำงานวิจัยและเป็นนักวิจัยครั้งแรก ทีมวิจัยส่วนใหญ่เป็นชาวบ้านญ้อกรที่ไม่มีพื้นฐานในการทำงานวิจัยมาก่อน อาศัยความตั้งใจ และมุ่งมั่นในการอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่นของตนเองซึ่งเริ่มจะสูญหายไปกับกาลเวลาและวัฒนธรรมอื่นๆ ที่หลั่งไหลเข้ามาสู่ชุมชนญ้อกร จากปัญหาเดิกรุ่นใหม่ไม่พูดภาษาญ้อกรและวัฒนธรรม

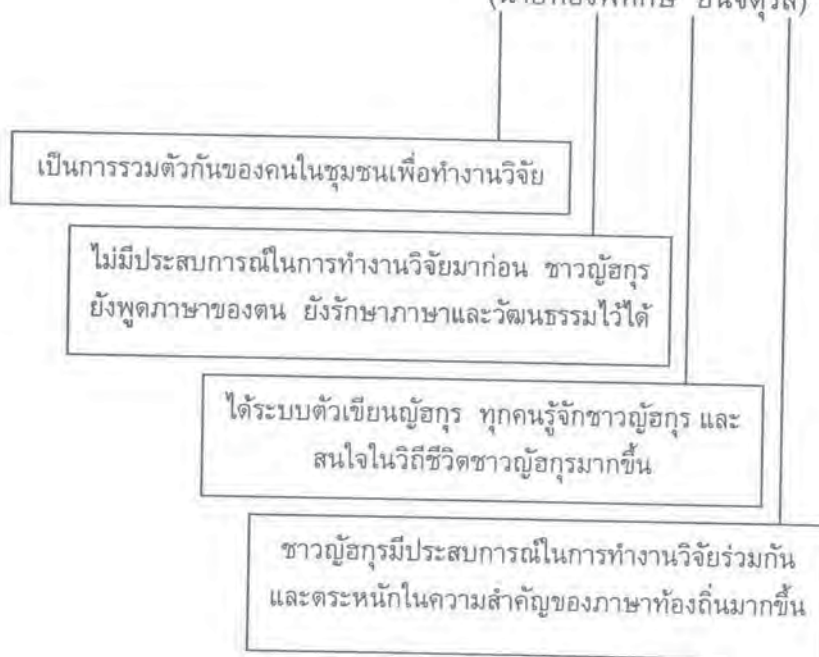
ดั้งเดิมเริ่มจะสูญหายไป ชาวบ้านกลุ่มหนึ่งจึงได้รวมตัวกันขึ้นเพื่อฟื้นฟูและอนุรักษ์ภาษาและวัฒนธรรมต่างๆ ของตนให้ดำรงไว้ อีกทั้งยังได้สร้างระบบตัวเขียนในภาษาญ้อกรโดยการนำตัวอักษรภาษาไทยมาใช้เป็นสัญลักษณ์เพื่อเทียบเคียงการออกเสียงในภาษาญ้อกร เนื่องจากปราชญ์ชาวญ้อกรได้เล็งเห็นว่าการที่จะรักษาภาษาให้ดำรงอยู่อย่างยั่งยืนและไม่ผิดเพี้ยนไปนั้นควรที่จะบันทึกภาษาญ้อกรเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้คนรุ่นหลังได้ศึกษา แต่เนื่องจากภาษาญ้อกรเดิมนั้นใช้เป็นภาษาพูดมานานและไม่มีผู้ใดเขียนภาษาญ้อกรได้ที่มีวิจัยจึงได้สร้างตัวอักษรภาษาญ้อกรขึ้นมาใหม่โดยใช้อักษรไทยแทน ดังนั้นในงานวิจัยโครงการแรกของชาวญ้อกรนอกเหนือการสร้างเครือข่ายความเข้มแข็งของชาวญ้อกรแล้วยังได้พัฒนาระบบตัวเขียนของภาษาญ้อกรด้วย พร้อมทั้งสร้างสื่อที่จะดึงดูดความสนใจในภาษาญ้อกรของเยาวชนรุ่นใหม่ให้มาสนใจพูดภาษาญ้อกรมากขึ้นด้วยการสร้างหนังสือนิทานเล่มยักษ์และเล่มเล็ก ซึ่งก็ได้รับความสนใจจากเยาวชนเป็นอย่างมาก

โครงการที่สองเป็นโครงการสานต่อความฝันของชาวญ้อกรและครูผู้สอนเด็กชาติพันธุ์ญ้อกรจุดมุ่งหมายหลักของการทำงานวิจัยครั้งนี้ คือ การพิสูจน์ว่าสาเหตุที่นักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์มีปัญหาบกพร่องทางการเรียนรู้นั้นสืบเนื่องมาจากความไม่เข้าใจภาษา อาจเนื่องมาจากสาเหตุเกิดความสับสนระหว่างภาษาแรกกับภาษาที่สองของนักเรียน อีกทั้งยังเป็นการอนุรักษ์และสืบสานภาษาวัฒนธรรมของชาวญ้อกร การวิจัยครั้งนี้ได้นำภาษาญ้อกรเข้ามาจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน มีการจัดอบรมครูภูมิปัญญาที่สอนภาษาญ้อกร การจัดทำสื่อ และเรียนรู้วิธีการทำสื่อใหม่ๆ เพิ่มเติม

จากโครงการทั้งสองโครงการนำมาสู่การทำงานวิจัยของชาวญ้อกรในปัจจุบัน 3 โครงการ โดยได้รับการสนับสนุนด้านทุนในการวิจัยจากทางสำนักงานสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ทั้ง 3 โครงการ คือ โครงการ “กระบวนการรวบรวมองค์ความรู้จากป้าชุมชนโคกคาวเปรียงด้วยภาษาญ้อกร เพื่อหาแนวทางการอนุรักษ์และสืบทอดสู่ลูกหลานชาวญ้อกร บ้านวังอ้ายโพธิ์ ด.บ้านไร่ อ.เทพสถิต จ.ชัยภูมิ”, โครงการ “การคัดแยกเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนเนื่องจากปัญหาด้านภาษาออกจากเด็กที่มีปัญหาด้านการเรียนรู้ โดยการนำภาษาแม่ (ภาษาญ้อกร) มาจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนวังอ้ายคอง” และโครงการ “การศึกษาแนวทางการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นภาษาญ้อกรของโรงเรียนวังโพธิ์สว่างศิลป์”

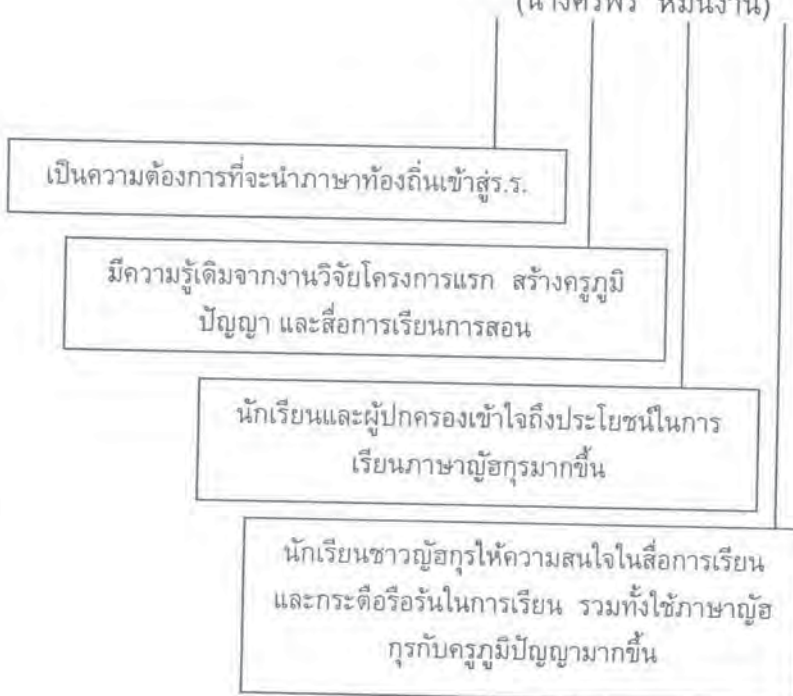
โครงการแรก

(นายทองพิทักษ์ ยันจตุรัส)

โครงการที่สอง

(นางศิริพร หมั่นงาน)

แผนภาพที่ 2 แสดงการดำเนินงานโครงการฟื้นฟูภาษาและวัฒนธรรม
ของชาวญ้อกรที่ผ่านมา

โรงเรียนวังโพธิ์สว่างศิลปได้พยายามหาแนวทางการสอนที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนที่สุดคือ เป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษาที่ตั้งอยู่ในหมู่บ้านวังอ้ายโพธิ์ ต.บ้านไร่ อ. เทพสถิต จ.ชัยภูมิ ซึ่งเป็นบริเวณที่มีชนพื้นเมืองโบราณที่เรียกตนเองว่า “ญ้อกูร” มีภาษาพูดคือ “ภาษา ญ้อกูร” และมีวัฒนธรรมเป็นของตนเอง แต่กระแสดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่ส่งผลต่อภาษาวัฒนธรรมชาวญ้อกูรมีการผสมผสานกับวัฒนธรรมภายนอกมากขึ้น ซึ่งผลการสำรวจสถานการณ์การใช้ภาษาญ้อกูรในชุมชนที่ผ่านมา (พ.ศ. 2548) พบว่าชาวญ้อกูรมีการใช้ภาษาญ้อกูรในชุมชนถดถอยลดน้อยลงไปมาก ผู้ที่มีความสามารถในการใช้ภาษาญ้อกูรส่วนใหญ่จะอยู่ในกลุ่มผู้อาวุโส ในกลุ่มเด็กและเยาวชนถึงแม้จะยังพอฟังเข้าใจอยู่บ้าง แต่ก็ไม่สามารถพูดได้แล้ว หรือพูดได้บ้างแต่สำเนียงผิดเพี้ยนไป จึงทำให้คนญ้อกูรใช้ภาษาญ้อกูรลดน้อยลงไปทุกที และอาจจะ หายไปในที่สุด จากสภาพเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้ผู้อาวุโสในชุมชนเกิดความตระหนักว่า “ถ้ามีการสอนภาษาญ้อกูรในโรงเรียนน่าจะเป็นเรื่องที่ดีที่สุด เพราะถ้าลูกหลานของเราสามารถฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาญ้อกูรได้ดีแล้ว ภาษาของเราจะไม่สูญหาย”

จากการสะท้อนปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ฟื้นฟูภาษาญ้อกูรโดยผ่านการเรียนการสอนในโรงเรียนที่ผ่านมาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนวังโพธิ์สว่างศิลปและโรงเรียนวังอ้ายคง ซึ่งเป็นโรงเรียนในชุมชนชาวญ้อกูรจึงได้ทำงานวิจัยอนุรักษ์ฟื้นฟูภาษาญ้อกูรร่วมกับชุมชนชาวญ้อกูร และจัดให้มีการเรียนการสอนภาษาท้องถิ่นญ้อกูรขึ้นมาเป็นครั้งแรก โดยทีมวิจัยประกอบด้วยครูในโรงเรียนและครูภูมิปัญญาของทั้งสองหมู่บ้าน ได้เข้าร่วมอบรมวิธีการสอนและการสร้างสื่อสำหรับการเรียนการสอนภาษากลุ่มชาติพันธุ์ที่มหาวิทยาลัยมหิดล (ศาลายา) หลายครั้ง จนกระทั่งครูภูมิปัญญาชาวญ้อกูรและครูในโรงเรียนมีความพร้อมดำเนินการสอนนักเรียนชาติพันธุ์ ญ้อกูรได้ และสามารถทดลองสอนไปแล้วได้หนึ่งเทอม คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550

จากผลของการทดลองสอนในหนึ่งเทอมนั้น โรงเรียนวังโพธิ์สว่างศิลปได้ทำการประเมินผลเฉพาะในส่วน of โรงเรียนเอง พบว่า การจัดการเรียนการสอนตามแนวทางการพัฒนาการเรียนรู้ตามที่ได้รับการอบรมมาจากมหาวิทยาลัยมหิดล รวมทั้งวิธีการสร้างและใช้สื่อต่าง ๆ นั้นทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นที่จะเรียนและสนใจในภาษาท้องถิ่นของตนเองมากยิ่งขึ้น กอรปกับนักเรียนส่วนใหญ่มีเชื้อสายของชาว ญ้อกูรอยู่แล้ว ซึ่งบางคนสามารถพูดและฟังภาษาญ้อกูรได้อย่างดี ทำให้เป็นเรื่องที่ไม่ยากเกินไปในการเรียนภาษาญ้อกูรพื้นฐานที่มีเนื้อหาต่างๆ เป็นการสอนคำศัพท์เบื้องต้นที่ควรรู้ และประโยคสั้น ๆ ง่ายๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวันผ่านกระบวนการสอนที่ดึงดูดความสนใจ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือนิทานเล่มยักษ์, เล่มเล็ก, TPR เป็นต้น

จากเหตุดังกล่าว ทำให้ทางโรงเรียนวังโพธิ์สว่างศิลปมีความต้องการที่จะสอนภาษาท้องถิ่น (ญ้อกูร) ในลักษณะของหลักสูตรท้องถิ่นภาษาญ้อกูร ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาที่ต้องการให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้และรักษา ประเพณี วัฒนธรรม ภาษาท้องถิ่น และอนุรักษ์ไม่ให้สูญหายไป ซึ่งเป็นความต้องการที่ตรงกัน

กับชาวญ้อกรในชุมชนบ้านวังอ้ายโพธิ์ที่ต้องการนำภาษา วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต ของชาวญ้อกรเข้าไปใช้ในการเรียนการสอนภาษาญ้อกรในโรงเรียน

นอกจากนี้ผลจากการตอบแบบสอบถามและแสดงความคิดเห็นของชาวญ้อกร จำนวน 40 คน มีดังนี้

ด้านข้อมูลพื้นฐาน

เพศ	1. เพศชาย	จำนวน	14	คน
	2. เพศหญิง	จำนวน	26	คน
อายุ	1. ต่ำกว่า 20 ปี	จำนวน	12	คน
	2. 20-30 ปี	จำนวน	0	คน
	3. 30 ปีขึ้นไป	จำนวน	28	คน

ตำแหน่งและบทบาท

1. ทีมวิจัยเดิม	จำนวน	2	คน
2. ปราชญ์ชาวญ้อกร	จำนวน	5	คน
3. ผู้นำชุมชน	จำนวน	1	คน
4. กรรมการสถานศึกษา	จำนวน	2	คน
5. บุคคลในชุมชน	จำนวน	30	คน
6. อื่นๆ	จำนวน	0	คน

อาชีพ

1. ทำไร่	จำนวน	26	คน
2. ค้าขาย	จำนวน	2	คน
3. นักเรียน	จำนวน	12	คน

ตารางที่ 5 แสดงผลจากการตอบแบบสอบถาม ข้อมูลทั่วไป จำนวน 40 คน

ที่	รายการ	ข้อคิดเห็นในระดับมาก (ร้อยละ)
1	ท่านทราบเกี่ยวกับการทำวิจัยภาษาญ้อกร มากน้อยเพียงใด	55.50
2	ท่านคิดว่าการอนุรักษ์ฟื้นฟูภาษาญ้อกรมีความจำเป็น มากน้อยเพียงใด	71.00
3	ท่านอยากมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ฟื้นฟูภาษาญ้อกร มากน้อยเพียงใด	92.50
4	ปัจจุบันท่านมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ภาษาญ้อกร มากน้อยเพียงใด	66.00
5	บุตรหลานของท่านมีการพูดภาษาญ้อกร มากน้อยเพียงใด	50.50
6	ปัจจุบันนี้หมู่บ้านของท่านมีการดำเนินชีวิตตามวิถีชาวญ้อกรมากน้อยเพียงใด	60.00
7	ท่านมีความภาคภูมิใจในความเป็นญ้อกร มากน้อยเพียงใด	89.00

ที่	รายการ	ข้อคิดเห็นในระดับมาก (ร้อยละ)
8	ท่านอยากให้มีการอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมของชาวญ้อ กรมากน้อยเพียงใด	71.50
9	ท่านอยากให้บุคคลอื่นรู้จักประเพณี วัฒนธรรม และภาษาญ้อกรมากน้อย เพียงใด	91.50
10	ปัจจุบันในหมู่ของท่านมีการสื่อสารด้วยภาษาญ้อกรมากเพียงใด	70.50
11	ท่านรับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการทำงานวิจัยภาษาญ้อกรมากน้อย เพียงใด	46.50
12	ท่านคิดว่าชุมชนของท่านได้รับประโยชน์จากการฟื้นฟูภาษาญ้อกรมากน้อย เพียงใด	67.50
13	ท่านคิดว่าโรงเรียนมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ภาษาญ้อกรมากน้อยเพียงใด	76.50
14	ท่านคิดว่าการนำภาษาญ้อกรมาสอนในโรงเรียนมีประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ ภาษาญ้อกร มากน้อยเพียงใด	83.50
15	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ในการนำภาษาญ้อกรเข้ามาสอนในโรงเรียน	86.50
16	เมื่อโรงเรียนนำภาษาญ้อกรเข้ามาสอน นักเรียนได้นำภาษาญ้อกรมาใช้ สื่อสารในครอบครัวมากน้อยเพียงใด	48.50
17	ท่านคิดว่านักเรียนที่ไม่ใช่ชาติพันธุ์ญ้อกรมีความต้องการที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับ ภาษาญ้อกรมากน้อยเพียงใด	58.00
18	ท่านมีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาษาญ้อ กรมากน้อยเพียงใด	46.00
19	ท่านคิดว่าการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นสามารถอนุรักษ์และฟื้นฟูภาษา วัฒนธรรม และประเพณีดั้งเดิมของชาวญ้อกรไว้ได้มากน้อยเพียงใด	74.50
20	ท่านมีส่วนร่วมในการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาษาญ้อกรในช่วงที่ผ่านมา มากน้อยเพียงใด	54.00
21	ท่านมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์และฟื้นฟูภาษาญ้อกร มากน้อยเพียงใด	59.00

นอกจากนี้ชุมชนชาวญ้อกรยังได้แสดงความคิดเห็นในประเด็นจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT) สรุปผลได้ดังนี้

จุดแข็ง

ชาวญ้อกร ร้อยละ 82.10 เห็นด้วยกับการนำภาษาญ้อกรเข้ามาสอนในโรงเรียน เพราะ นอกจากจะเป็นการอนุรักษ์และฟื้นฟูภาษาญ้อกรแล้ว ยังทำให้บุตรหลานได้เรียนรู้หลายภาษา อีกทั้งยังเป็นการเผยแพร่ภาษาญ้อกรให้กับนักเรียนที่ไม่ใช่ชาวญ้อกรและยังเป็นการส่งเสริมให้

ลูกหลานชาวญ้อกรเกิดความภาคภูมิใจในความเป็นชาติพันธุ์ของตนเอง อยากที่จะสืบสานภาษาญ้อกรต่อไป

ผู้ปกครองชาวญ้อกรมีความต้องการให้โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเย็บเสื้อพ็อก การจักรสาน การละเล่น การประกอบอาหารดั้งเดิมของชาวญ้อกร นอกเหนือจากการเรียนการอ่านและการเขียนตัวหนังสือภาษาญ้อกรเพียงอย่างเดียว และผู้ปกครองชาวญ้อกรยังต้องการให้โรงเรียนสนับสนุนส่งเสริมการแสดงที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของชาวญ้อกร อีกทั้งยังมีความต้องการให้บุตรหลานได้สวมใส่เสื้อพ็อกมาโรงเรียน

จุดอ่อน

หลังจากที่ทางโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาญ้อกร นักเรียนไม่นำความรู้ที่ได้รับไปใช้สื่อสารพูดคุยกับบุคคลในครอบครัวและบุคคลภายนอก เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่เคยชินกับการสื่อสารด้วยภาษาไทยประกอบกับในปัจจุบันคนในหมู่บ้านมาจากหลายชาติพันธุ์ จึงสื่อสารด้วยภาษาไทยเพื่อให้ง่ายต่อการสื่อสาร จึงส่งผลให้มีโอกาสในการสื่อสารด้วยภาษาญ้อกรน้อยลง คำศัพท์ดั้งเดิมสูญหายไป สำเนียงของภาษาก็ผิดเพี้ยนไป ดังนั้นทางโรงเรียนจึงได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งนักเรียนที่เป็นชาติพันธุ์ญ้อกรและไม่ใช่ว่าติพันธุ์ญ้อกร แต่ทางโรงเรียนก็พบปัญหาการออกเสียงของภาษาญ้อกรยาก สืบสนคำศัพท์ จึงทำให้นักเรียนที่ไม่ใช่ชาติพันธุ์ญ้อกรบางคนเกิดความเบื่อหน่ายที่จะเรียน ไม่อยากเรียนและคิดว่าภาษาญ้อกรไม่มีความสำคัญเนื่องจากไม่ใช่ภาษาของตนเอง

ด้านโอกาส

ชาวญ้อกร บ้านวังอ้ายโพธิ์ได้รับโอกาสจากมทิดลในการอนุรักษ์ฟื้นฟูภาษาญ้อกร ทำให้มีตัวหนังสือเพื่อให้ชนรุ่นหลังได้ศึกษา ทำให้ชาวญ้อกรเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์ภาษาญ้อกร จึงอยากมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และภาษาของตนไว้ เนื่องจากในปัจจุบันนี้ชาวญ้อกรยังคงใช้ภาษาญ้อกรในการติดต่อสื่อสารและอยากให้บุคคลอื่นรู้จัก ยอมรับความเป็นชาติพันธุ์ของชาวญ้อกร เพราะชาวญ้อกรยังมีความภาคภูมิใจในชาติพันธุ์ของตนเอง ดังนั้นชาวญ้อกรจึงคิดว่า การวิจัยมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์และฟื้นฟูภาษาญ้อกรเป็นอย่างมาก

ด้านอุปสรรค

ปัจจุบันนี้วิถีชีวิตความเป็นอยู่แบบชาวญ้อกรมีให้เห็นน้อยลง เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การสื่อสาร การคมนาคมขนส่ง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมซึ่งชาวญ้อกรได้รับเอาวัฒนธรรมของชาวตะวันตกเข้ามาส่งผลให้วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวญ้อกรคล้ายสังคมเมืองมากขึ้น เช่นการแต่งกาย, ที่อยู่อาศัย, สิ่งอำนวยความสะดวก, การศึกษารวมถึงภาษาที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร คนรุ่นหลังส่วนใหญ่ไม่ค่อยพูดภาษาญ้อกรมีแต่คนรุ่นก่อนพูด เพราะว่สมัยก่อนครูไม่นิยมส่งเสริมให้นักเรียนพูดภาษาท้องถิ่นในโรงเรียน ถ้าพูดก็ถูกทำโทษ จึงเป็นผลให้ผู้ปกครองต้องฝึกพูดภาษาไทยให้กับลูกเพื่อให้ลูกพูดภาษาไทยได้คล่องขึ้น และอีกสาเหตุหนึ่ง คนในหมู่บ้านมีหลายชาติพันธุ์ จึงจำเป็นต้องสื่อสารกันด้วย

ภาษาไทยเพื่อให้เกิดการสื่อสารตรงกัน นอกจากนี้เมื่อมีการสนทนาพูดคุยภาษาญ้อกรในต่างถิ่นก็จะถูกมองว่าเป็นคนต่างด้าวและถูกล้อเลียน ชาวบ้านบางคนเล่าว่า แม้กระทั่งข้าราชการตำรวจยังต้องขอตัวบัตรประจำตัวประชาชนเพราะคิดว่าเป็นคนต่างด้าวอีกทั้งเมื่อนักวิจัยเข้ามาทำการวิจัยเกี่ยวกับภาษา วัฒนธรรม ประเพณีของชาวญ้อกร เพื่อฟื้นฟูและอนุรักษ์ เพราะถือว่าเป็นภาษาวิกฤต แต่การทำวิจัยดังกล่าวจะศึกษาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างจึงทำให้ชาวญ้อกรส่วนใหญ่ไม่เข้าใจกระบวนการทำวิจัย ว่าทำเพื่ออะไร ได้ผลอย่างไร เพราะทีมวิจัยในห้องถิ่นไม่ได้นำข้อมูลข่าวสารจากการทำวิจัยมาเผยแพร่สู่ชุมชน

นอกจากนี้ชุมชนยังได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาญ้อกร จากโรงเรียนบ้านวังอ้ายคง ที่ผ่านมา โดยมีกลุ่มผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และนักเรียน ได้สะท้อนความคิดเห็นดังนี้

การสอนภาษาญ้อกรจากโรงเรียนบ้านวังอ้ายคงมีผลต่อลูกหลาน คือ

1. เป็นการรักษา สืบทอดภาษาญ้อกรโดยที่เด็กได้เรียนมา
2. ทำให้ภาษาไม่สูญหาย
3. เด็กพูดภาษาญ้อกรกับครอบครัวมากขึ้น
4. เมื่อเด็กได้เรียนภาษาญ้อกรแล้วเด็กได้นำไปใช้ที่บ้าน
5. เด็กได้นำบทเพลงภาษาญ้อกรไปร้องให้พ่อแม่ฟังได้
6. เมื่อเด็กไม่ทราบความหมายของภาษาญ้อกรจะต้องถามกับพ่อแม่
7. เมื่อก่อนเด็กจะไม่พูดภาษาญ้อกรเมื่อเรียนแล้วเด็กเกิดการใช้ภาษาพูดกับเพื่อนและพ่อแม่มากขึ้น
8. เด็กได้เรียนรู้วัฒนธรรมประเพณีของชาวญ้อกร
9. เด็กถามพ่อแม่ ตายายว่าคำศัพท์นี้แปลว่าอะไร
10. เด็กพูดเก่งขึ้น ในลักษณะของการสนทนาสั้น ๆ จากแต่เดิมไม่เคยคุย ไม่เคยถาม
11. ผู้ปกครองเปลี่ยนความคิดจากที่อยากให้เด็กพูดภาษาไทยอย่างเดียวเป็นต้องพูดภาษาญ้อกรได้ด้วย ภาษาไทยสอนในโรงเรียนอยู่แล้ว
12. เด็กที่ไม่ได้เรียน หรือเด็กเล็กก็ให้ความสนใจกับภาษาญ้อกร
13. เด็กตั้งคำถาม ช่างสงสัยมากขึ้น
14. เด็กยังบอกไม่ได้ว่าเป็นเด็กญ้อกรหรือไม่ ทั้งญ้อกร 100% และลูกครึ่ง (ญ้อกรกับชาติพันธุ์อื่น)

2. สถานการณ์ต้นทุน ศักยภาพ ของบ้านวังอ้ายโพธิ์

จากการจัดกิจกรรม เวทีศึกษาสถานการณ์ต้นทุน ศักยภาพ ปัจจัยของบ้านวังอ้ายโพธิ์ ที่มีผลต่อการเรียนภาษาญ้อกร ของนักเรียนโรงเรียนวังโพธิ์สว่างศิลป์ ทำให้เกิดแนวทางการทำหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสาระเพิ่มเติม โดยเกิดขึ้นในลักษณะเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเป็น

การแสดงความคิดเห็นผ่านแบบสอบถามของชุมชนบ้านวังอ้ายโพธิ์ จำนวน 30 คน สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ด้าน ข้อมูลพื้นฐาน

เพศ 1. เพศชาย จำนวน 15 คน 2. เพศหญิง จำนวน 15 คน
 อายุ 1. ต่ำกว่า 20 ปี จำนวน - คน 2. 20-30 ปี จำนวน 5 คน
 3. 30 ปีขึ้นไป จำนวน 25 คน
 อาชีพ 1. ทำไร่ จำนวน 24 คน 2. ค้าขาย จำนวน 6 คน

ตารางที่ 6 แสดงผลจากแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของชุมชนบ้านวังอ้ายโพธิ์

ที่	รายการ	ข้อคิดเห็นในระดับมากที่สุด (ร้อยละ)
1	ท่านต้องการให้มีการเรียนการสอนภาษาญัฮกูรในโรงเรียน มากน้อยเพียงใด	90.00
2	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ในการนำภาษาญัฮกูรเข้ามาสอนในโรงเรียน	90.00
3	ท่านคิดว่าการนำภาษาญัฮกูรมาสอนในโรงเรียนมีประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ภาษาญัฮกูรมากน้อยเพียงใด	80.67
4	ท่านคิดว่าโรงเรียนมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ภาษาญัฮกูรมากน้อยเพียงใด	70.67
5	เมื่อโรงเรียนนำภาษาญัฮกูรเข้ามาสอนท่านคิดว่า นักเรียนจะได้นำภาษาญัฮกูรมาใช้สื่อสารในครอบครัวมากน้อยเพียงใด	30.00
6	ท่านคิดว่านักเรียนที่ไม่ใช่ชาติพันธุ์ญัฮกูรมีความต้องการที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับภาษาญัฮกูรมากน้อยเพียงใด	30.67
7	ท่านมีความภาคภูมิใจในความเป็นญัฮกูร มากน้อยเพียงใด	90.33
8	ท่านอยากให้มีการอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมของชาวญัฮกูร มากน้อยเพียงใด	90.67
9	ท่านอยากให้บุคคลอื่นรู้จักประเพณี วัฒนธรรม และภาษาญัฮกูร มากน้อยเพียงใด	90.33
10	ปัจจุบันในหมู่ของท่านมีการสื่อสารด้วยภาษาญัฮกูรมากน้อยเพียงใด	40.67
11	ท่านต้องการให้ภาษาญัฮกูร คงอยู่ในท้องถิ่นมากน้อยเพียงใด	70.67
12	ท่านคิดว่าบุตรหลานของท่านได้รับประโยชน์จากการฟื้นฟูภาษาญัฮกูร มากน้อยเพียงใด	20.67
13	ปัจจุบันท่านมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ภาษาญัฮกูร มากน้อยเพียงใด	60.33

ที่	รายการ	ข้อคิดเห็นในระดับมากที่สุด (ร้อยละ)
14	ท่านอยากมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ฟื้นฟูภาษาญ้อกร มากน้อยเพียงใด	90.67
15	ท่านคิดว่าการอนุรักษ์ฟื้นฟูภาษาญ้อกรมีความจำเป็น มากน้อยเพียงใด	80.00
16	บุตรหลานของท่านมีการพูดภาษาญ้อกร มากน้อยเพียงใด	10.67
17	ปัจจุบันนี้หมู่บ้านของท่านมีการดำเนินชีวิตตามวิถีชาวญ้อกรมากน้อยเพียงใด	10.67
18	ท่านมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์และฟื้นฟูภาษาญ้อกร มากน้อยเพียงใด	20.33
19	ท่านเห็นด้วยกับการที่ทางโรงเรียนจะจัดทำหลักสูตรสาระภาษาญ้อกร มากน้อยเพียงใด	90.33
20	การที่ทางโรงเรียนได้ให้ครูภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาสอนภาษาญ้อกร ท่านคิดว่าเหมาะสมมากน้อยเพียงใด	60.00

ท่านอยากให้ครูภูมิปัญญาสอนอะไรแก่ลูกหลานท่านบ้าง

1. ภาษาญ้อกร
2. เป่าใบไม้ รำแห่
3. การฟ้อนรำแบบญ้อกร
4. เย็บเสื้อผ้า
5. จักสานของใช้ในชีวิตประจำวัน
6. การแต่งกาย เครื่องประดับแบบญ้อกร
7. การละเล่นพื้นบ้าน
8. วิธีการดูหมอบแบบญ้อกร
9. การประกอบอาชีพเกษตรกรรมแบบญ้อกร
- 10.ให้อ่านออกเขียนได้สองภาษา
- 11.ให้รู้จักชื่อสัตว์ พืชต่างๆ
12. การดำรงชีวิตแบบพอเพียง
13. ผลไม้ป่า ยารักษาสมุนไพร
14. การทำอาหารพื้นบ้าน
15. เพลงกล่อมลูก (ปะเรเร กวน)
16. นิทานพื้นบ้าน
17. พิธีกรรมต่าง ๆ เช่น เลี้ยงผี
18. ชื่อเครือญาติภาษาญ้อกร
19. การย้ายถิ่นฐาน ประวัติศาสตร์ ให้เด็กเรียนรู้ทั้งภาษาไทยและภาษาญ้อกร
20. ให้การสนับสนุนงบประมาณตามศักยภาพ

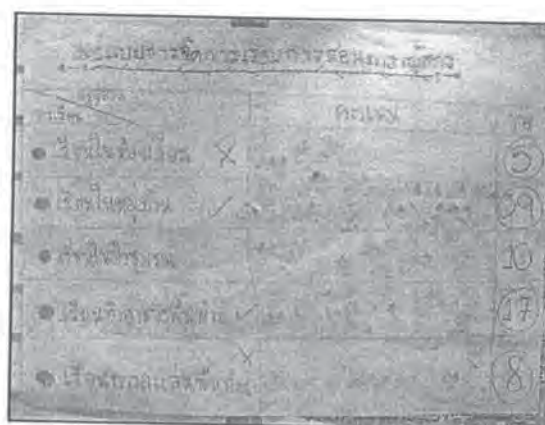
21. ช่วยจัดทำสื่อ
 22. แต่งนิทานเพื่อจัดทำหนังสือ
 23. สอนการจักสานจากไม้ไผ่และไม้หวาย
 24. สอนการทอเสื่อจากหวาย
 25. เย็บเสื่อพ็อกให้นักเรียน
 26. ใช้ภาษาญัฮกุรสื่อสารกับลูกหลานที่บ้านมากขึ้น
 27. อยากให้จัดงานประเพณีของชาวญัฮกุรในโรงเรียน เช่น การทำหอดอกผึ้ง
- ชาวญัฮกุรจะเป็นวิทยากรในการทำ
28. สอนทำขนมของชาวญัฮกุร เช่น ขนมล้นฟ้า ล้นหมา ขนมข้าวปุ้น
 29. ฝึกให้เด็กเล่นการละเล่นพื้นบ้านของชาวญัฮกุร เช่น กระแฉี่
- ท่านอยากให้โรงเรียนจัดกิจกรรมอะไรร่วมกับชุมชน
1. ร่วมงานบุญ
 2. เย็บเสื่อพ็อก
 3. งานประเพณี
 4. ทานอาหารร่วมกัน
 5. การละเล่นพื้นบ้าน
 6. เล่นนิทานญัฮกุร
- สื่อการเรียนการสอนภาษาญัฮกุรที่นักเรียนชอบมากที่สุด ตามลำดับดังนี้
1. หนังสือเล่มยักษ์ จำนวน 24 คะแนน
 2. เกม จำนวน 14 คะแนน
 3. เพลง จำนวน 11 คะแนน
 4. แบบเรียน จำนวน 10 คะแนน
 5. TPR จำนวน 6 คะแนน
 6. หนังสือเล่มเล็ก จำนวน 5 คะแนน

สื่อการเรียนการสอนภาษาญัฮกุร	จำนวนคะแนน
หนังสือเล่มยักษ์	24
เกม	14
เพลง	11
แบบเรียน	10
TPR	6
หนังสือเล่มเล็ก	5

ภาพ แสดงผลความชอบสื่อการเรียนการสอนภาษาญัฮกุร

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาญ้อที่นักเรียนต้องการมากที่สุด สามารถเรียงตามลำดับได้ดังนี้

1. เรียนในหมู่บ้าน จำนวน 39 คะแนน
2. เรียนทำอาหารพื้นบ้าน จำนวน 17 คะแนน
3. เรียนในป่าชุมชน จำนวน 10 คะแนน
4. เรียนการละเล่นพื้นบ้าน จำนวน 8 คะแนน
5. เรียนในห้องเรียน จำนวน 5 คะแนน

ภาพแสดง ผลรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่นักเรียนต้องการมากที่สุด

นอกจากนี้จากการตอบแบบสอบถามของชุมชน และผู้ปกครองบ้านวังอ้ายโพธิ์ สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ตารางที่ 7 แสดงผลการตอบแบบสอบถามของชุมชนบ้านวังอ้ายโพธิ์ จำนวน 30 คน

ข้อ	รายการข้อมูล	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	หมายเหตุ
1	เราควรอนุรักษ์ภาษาญ้อของเราไว้หรือไม่	30	-	
2	การที่โรงเรียนจะนำภาษาญ้อจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นในกลุ่มสาระเพิ่มเติมท่านเห็นด้วยหรือไม่	30	-	
3	การนำภาษาญ้อเข้าสู่ระบบการเรียนการสอนในช่วงชั้นที่ 2 ท่านเห็นด้วยหรือไม่	30	-	
4	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่ทางโรงเรียนได้นำภาษาญ้อให้เป็นวิชาหนึ่งในกลุ่มสาระเพิ่มเติม	30	-	
5	ขนบธรรมเนียม ประเพณี ของเราชาวญ้อควรที่จะ	30	-	

	รักษาไว้ให้คงอยู่ชั่วลูกชั่วหลานเห็นด้วยหรือไม่			
6	การนำครุภูมิปัญญาเข้ามาทำการสอนภาษาญัฮกูร	30	-	
7	การที่บุตรหลานได้เรียนภาษาญัฮกูรเพิ่มเติมจากกลุ่มสาระอื่นๆ ท่านเห็นด้วยหรือไม่	30	-	
8	การที่เรามีตัวหนังสือเป็นภาษาของเราเองนั้นท่านเห็นด้วยหรือไม่	30	-	
9	นักเรียนได้เรียนและได้เขียนภาษาของตนเองท่านเห็นด้วยหรือไม่	30	-	
10	ภาษาญัฮกูรเป็นภาษาที่เราควรส่งเสริมและนำเข้าสู่ระบบการเรียนการสอนในกลุ่มสาระท้องถิ่นท่านเห็นด้วยหรือไม่	30	-	

จากผลการตอบแบบสอบถามของชุมชนและผู้ปกครองบ้านวังอ้ายโพธิ์ สามารถสรุปได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 30 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เห็นว่าควรมีการอนุรักษ์ภาษาญัฮกูรไว้ โรงเรียนจะนำภาษาญัฮกูรจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นในกลุ่มสาระเพิ่มเติม ควรนำภาษาญัฮกูรเข้าสู่ระบบการเรียนการสอนในช่วงชั้นที่ 2 ควรมีภาษาญัฮกูรให้เป็นวิชาหนึ่งในกลุ่มสาระเพิ่มเติม ควรรักษาขนบธรรมเนียม ประเพณี ไว้ให้คงอยู่ชั่วลูกหลาน ควรมีครุภูมิปัญญาเข้ามาทำการสอนภาษาญัฮกูร ควรให้บุตรหลานได้เรียนภาษาญัฮกูรเพิ่มเติมจากกลุ่มสาระอื่น ๆ ควรมีตัวหนังสือเป็นภาษาของเราเอง ควรให้นักเรียนได้เรียนและได้เขียนภาษาของตนเอง และภาษาญัฮกูรเป็นภาษาที่เราควรส่งเสริมและนำเข้าสู่ระบบการเรียนการสอนในกลุ่มสาระท้องถิ่น

3. หลักสูตรเพิ่มเติมภาษาท้องถิ่นญัฮกูร

หลังจากที่ได้ศึกษาสถานการณ์ด้านทุน ศักยภาพ ปัจจัยของบ้านวังอ้ายโพธิ์ ที่มีผลต่อการเรียนภาษาญัฮกูร ของนักเรียนโรงเรียนวังโพธิ์สว่างศิลป์แล้ว ทางทีมวิจัยและคณะครูได้ประชุมร่วมกันสำหรับจัดทำหลักสูตรเพิ่มเติมภาษาท้องถิ่นญัฮกูร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 ความรู้เกี่ยวกับสาระหลักสูตร

1. ความสำคัญ

กลุ่มสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เป็นพื้นฐานสำคัญ ที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนรู้ โดยได้รับการจัดลำดับความสำคัญอยู่ในกลุ่มที่สอง ซึ่งเป็นสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์ และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์

ภาษาญัฮกูรได้รับการกำหนดให้เรียนในช่วงชั้นที่สอง โดยสถานศึกษาสามารถจัดเป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมที่มีความลึกและเข้มข้น หรือรายวิชาใหม่ให้ผู้เรียนได้เลือกเรียน

ตามความถนัด ความสนใจ ความต้องการและความแตกต่างระหว่างบุคคล ตั้งแต่ช่วงชั้นที่สองขึ้นไป

2. ลักษณะเฉพาะ

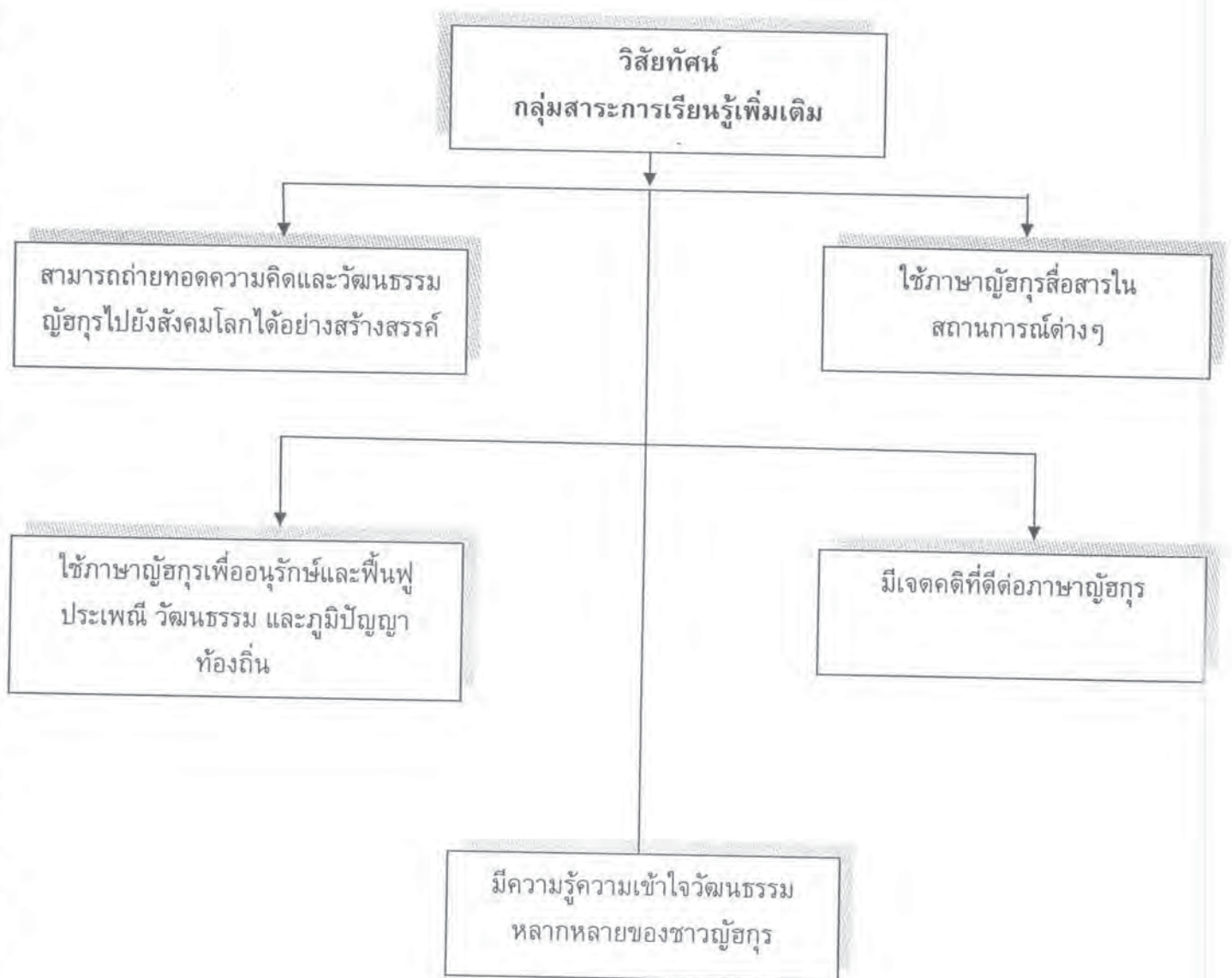
การเรียนรู้ภาษาญอกร ไม่ได้เรียนภาษาเพื่อความรู้เกี่ยวกับภาษาเท่านั้น แต่เรียนภาษาเพื่อให้สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ตามความต้องการในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในชีวิตประจำวันและการงานอาชีพ การที่ผู้เรียนจะใช้ภาษาได้ถูกต้อง คล่องแคล่วและเหมาะสมนั้น ขึ้นอยู่กับทักษะการใช้ภาษา ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนภาษาที่ดี ผู้เรียนจะต้องมีโอกาสดำเนินกิจกรรมการใช้ภาษาให้มากที่สุด ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การจัดการกระบวนการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับธรรมชาติและลักษณะเฉพาะของภาษา การจัดการเรียนการสอนภาษา จึงควรจัดกิจกรรมให้หลากหลาย ทั้งกิจกรรมการฝึกทักษะทางภาษา และกิจกรรมการฝึกผู้เรียนให้รู้จักการเรียนรู้ภาษาด้วยตนเองควบคู่ไปด้วย อันจะนำไปสู่การเรียนรู้ที่พึงตนเองได้ และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต โดยใช้ภาษาญอกรเป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาความรู้ในการเรียนสาระการเรียนรู้อื่นๆ ในการศึกษาต่อ รวมทั้งในการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นจุดหมายสำคัญประการหนึ่งของการปฏิรูปการเรียนรู้

3. โครงสร้าง

โครงสร้างของหลักสูตรภาษาญอกร กำหนดตามระดับความสามารถทางภาษาและ พัฒนาการของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยจัดแบ่งเป็นระดับชั้น 3 ระดับ คือ

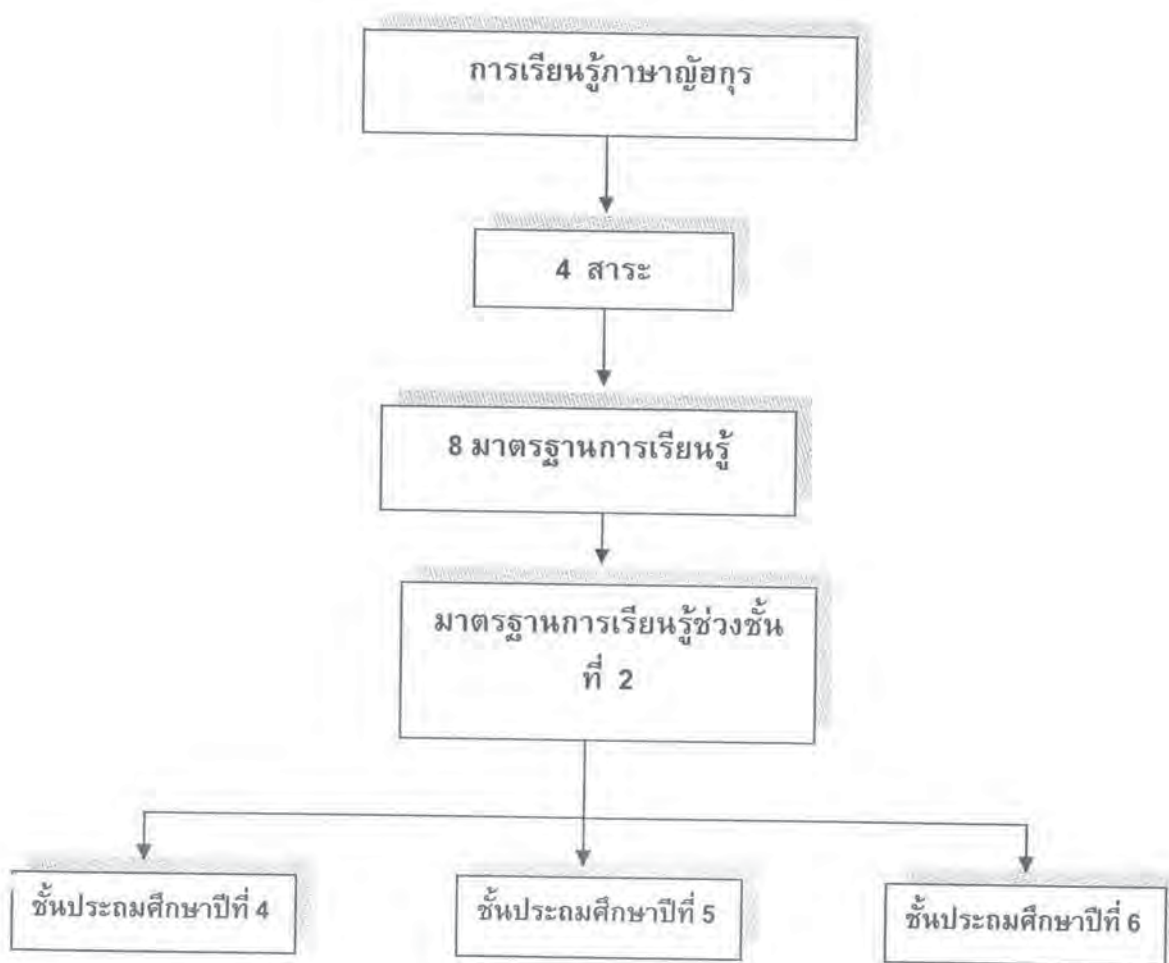
- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4. วิสัยทัศน์

แผนภาพที่ 3 แสดงวิสัยทัศน์ในการทำหลักสูตรเพิ่มเติม ภาษาญัฮกุร

5. องค์ประกอบของการเรียนรู้ภาษาญฮูกร

แผนภาพที่ 4 แสดงองค์ประกอบของการเรียนรู้ภาษาญฮูกร

1) สาระ (Strands)

สาระคือกรอบเนื้อหา หรือขอบข่ายองค์ความรู้ ที่จัดเป็นหมวดหมู่ของเนื้อหาเฉพาะอย่างเป็นระบบ ซึ่งแตกต่างกันไปตามธรรมชาติของกลุ่มสาระการเรียนรู้ สาระต่างๆ มีความสัมพันธ์ระหว่างกันและควรได้รับการสอนในลักษณะบูรณาการมากกว่าจะแยกสอนทีละสาระนำไปสอน

สาระที่กำหนดไว้ สะท้อนถึงเป้าหมายในการเรียนรู้ภาษาญฮูกร สาระทั้งหมดจึงควรได้นำไปสอนในระดับช่วงชั้นที่สอง ในลักษณะที่ถักทอผสมผสานเข้าด้วยกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษา ทุกด้าน พัฒนาสมรรถภาพทางภาษา ในลักษณะที่ก้าวหน้าไปตามความต่อเนื่องของกระบวนการเรียนรู้ นำไปสู่ประสิทธิภาพในการเรียนภาษาในระดับสูงขึ้น แยกเป็น 4 สาระ คือ

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communications)

ภาษาเพื่อการสื่อสาร หมายถึง ความสามารถในการสื่อสารเป็นภาษาผู้สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ใช่เพียงแค่การจดจำคำศัพท์ และรูปประโยคในภาษา นักเรียนต้องใช้ภาษาได้คล่อง เข้าใจวัฒนธรรมของภาษา และตระหนักถึงวิธีการที่จะนำภาษาและวัฒนธรรมไปใช้ในการสร้างปฏิสัมพันธ์ในสังคม

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม (Cultures)

ภาษาและวัฒนธรรม หมายถึง การรับรู้และเข้าใจวัฒนธรรมของภาษา เป็นการทำให้นักเรียนตระหนักถึงทัศนคติพันธุ์ของตนเอง รวมทั้งวิถีชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์ รูปแบบพฤติกรรมและเข้าใจวัฒนธรรมของตนเอง วัฒนธรรมมีองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ แนวคิด (Perspectives) การปฏิบัติ (Practices) และผลผลิต (Products) ภาษาเป็นเครื่องมือในการแสดงออกถึงแนวคิดด้านวัฒนธรรม นักเรียนจะมีโอกาสได้สะท้อนความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมของตน หลังจากได้ศึกษาภาษาและวัฒนธรรมของชาติพันธุ์ตนเอง

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น (Connections)

นักเรียนมีประสบการณ์เดิมของตนเองอยู่แล้ว เนื้อหาที่ปรากฏอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เป็นแหล่งความรู้ที่มีค่า การเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น จะช่วยเสริมความรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ให้กับนักเรียนในขณะที่กำลังฝึกฝนภาษาผู้สื่อสาร

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนโลก (Communities)

การที่นักเรียนสามารถนำประสบการณ์จากภายนอกโรงเรียน มาใช้ในโรงเรียนและนำความรู้ที่ได้รับในโรงเรียนไปใช้ในชีวิตประจำวัน

2) **มาตรฐานการเรียนรู้** หมายถึง ข้อกำหนด สิ่งที่คาดหวังว่า นักเรียนต้องรู้และสามารถทำได้ ภายในเวลา 3 ปี มีองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ ความรู้ ทักษะ / กระบวนการ และคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ซึ่งกำหนดตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในจุดหมายของหลักสูตร ดังนั้น มาตรฐานการเรียนรู้ จึงเป็นมาตรฐานกลางสำหรับ สถานศึกษา ท้องถิ่น และชุมชน นำไปกำหนดหลักสูตร จัดหลักสูตร การสอนและการประเมินผล ให้เป็นแนวเดียวกันเพื่อให้การเรียนรู้ของนักเรียนเป็นประสบการณ์ที่มีความเชื่อมโยงต่อเนื่องและสม่ำเสมอ มาตรฐานการเรียนรู้เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความรู้และประสิทธิภาพต่าง ๆ ที่นักเรียนสามารถทำได้ในแต่ละสาระ และใช้เป็นมาตรฐานกลางสำหรับการตรวจสอบ ประเมิน และตัดสินคุณภาพการจัดการเรียนรู้ จำนวนมาตรฐานการเรียนรู้ ในแต่ละสาระมีไม่เท่ากัน แต่ละมาตรฐานการเรียนรู้ มีความหมายที่ครูผู้สอนควรทำความเข้าใจให้กระจ่างดังต่อไปนี้

ตารางที่ 8 แสดงสาระ และความหมายของมาตรฐานการเรียนรู้

สาระ	ความหมายของมาตรฐานการเรียนรู้
สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communications)	มาตรฐาน ญ 1.1 คาดหวังว่า นักเรียนจะเข้าใจและตีความการสื่อสารด้วยภาษาญัฮกูร ทั้งการพูดและการเขียนในหัวข้อที่หลากหลาย มาตรฐาน ญ 1.2 คาดหวังว่า นักเรียนจะสามารถใช้ภาษาญัฮกูรในการสื่อสารโดยตรง ระหว่างบุคคลเพื่อการสังสรรค์ในสังคมทั้งในการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร ความคิดเห็นและการแสดงความรู้สึกหรืออารมณ์ มาตรฐาน ญ 1.3 คาดหวังว่า นักเรียนจะสามารถนำเสนอข้อมูล ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นเกี่ยวกับหัวข้อต่าง ๆ ที่หลากหลาย โดยใช้ภาษาพูด หรือภาษาเขียนที่ผ่านทางสื่อต่างๆ
สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม (Cultures)	มาตรฐาน ญ 2.1 คาดหวังว่า นักเรียนจะเข้าใจคาดหวังว่า นักเรียนจะเข้าใจธรรมชาติ ของภาษาและแสดงความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการ ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับแนวคิดของวัฒนธรรมทางภาษาของตนเอง มาตรฐาน ญ 2.2 คาดหวังว่า นักเรียนจะเข้าใจความคิดรวบยอดด้านวัฒนธรรมและ ความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิตกับแนวคิดทางวัฒนธรรมของตนเอง
สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น (Connections)	มาตรฐาน ญ 3.1 คาดหวังว่า นักเรียนจะใช้ภาษาญัฮกูรในการพัฒนาตนเองไปสู่ สาขาวิชาอื่นเพิ่มเติม รวมทั้งรู้ข้อมูลและจดจำแง่คิดเด่นชัดที่ปรากฏ โดยอาศัยทั้งภาษาและวัฒนธรรม
สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ กับชุมชนโลก (Communities)	มาตรฐาน ญ 4.1 คาดหวังว่า นักเรียนจะสามารถใช้ภาษา ภายในและนอกบริบท โรงเรียน รวมทั้งใช้ภาษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ขยายความรู้และความ เพลิดเพลิน เป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต มาตรฐาน ญ 4.2 คาดหวังว่า นักเรียนตระหนักในคุณค่าของภาษา ประเพณี วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนเผยแพร่ อหุรักษ์ และสืบ สานเอกลักษณ์ของชาติพันธุ์ตนเองให้คงอยู่

3.2 มาตรฐานการเรียนรู้ระดับชั้น

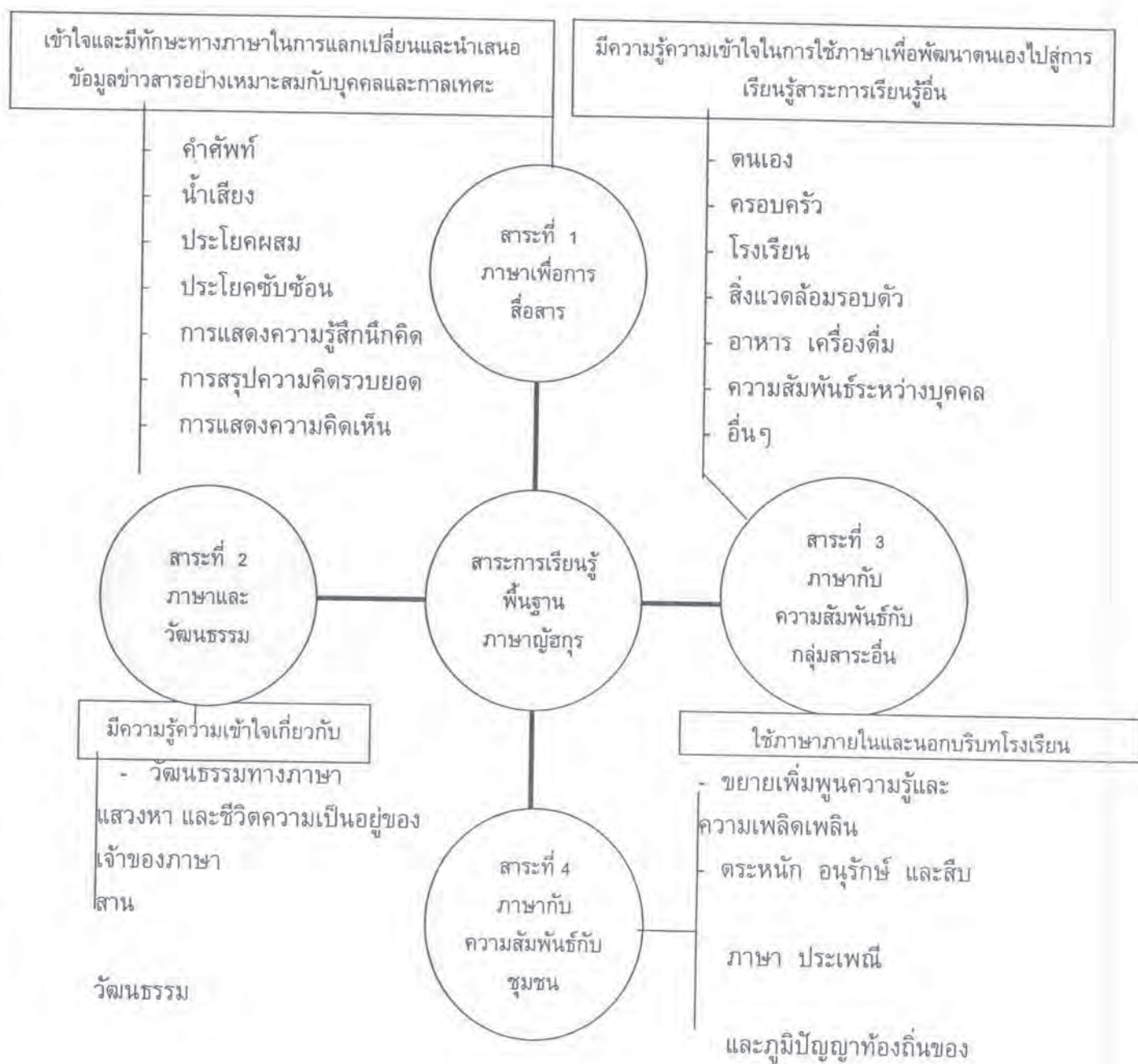
มาตรฐานการเรียนรู้ระดับชั้น เป็นตัวบ่งชี้การเรียนรู้ที่คาดหวังว่าจะเกิดขึ้นในตัวผู้เรียน เมื่อเรียนจบแต่ละชั้น ตามมาตรฐานการเรียนรู้ องค์ประกอบที่สำคัญที่ปรากฏอยู่ในมาตรฐาน ช่วงชั้นมี 2 ส่วน คือ ทักษะ/ กระบวนการที่บ่งบอกถึงความสามารถในการปฏิบัติและ เนื้อหา มาตรฐาน การเรียนรู้และระบุมารอบเนื้อหาสำหรับครูผู้สอนนำไปจัดสาระการเรียนรู้ เพื่อให้บรรลุระดับประสิทธิภาพที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง จำนวนมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละชั้นจะมีจำนวนไม่เท่ากัน ดังที่นำเสนอไว้ในแผนภูมิ มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น จะมีลำดับความสัมพันธ์และความต่อเนื่องทั้งในแนวดิ่งและแนวนอน ภายในขอบเขตของแต่ละ สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

ความสัมพันธ์ระหว่าง สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ระดับชั้น จะมีลักษณะเป็นการขยาย ให้รายละเอียดเพิ่มเติมต่อเนื่องกันเป็นรูปทรงปิรามิด ดังนี้

3.3 คุณภาพของผู้เรียน

เป็นคุณภาพตามความคาดหวังของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดหมาย โดยกำหนดเป็นกรอบองค์ความรู้ ทักษะ / กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม ไว้เป็นระดับชั้น และเมื่อผู้เรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปีแล้ว จะมีความรู้ความสามารถขั้นต่ำ

แผนภาพที่ 5 แสดงแผนภาพหลักสูตรเพิ่มเติมภาษาท้องถิ่นญัฮกุร

4. สาระหลักสูตรเพิ่มเติมภาษาท้องถิ่นอยุธยา ช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – ป.6)

ตารางที่ 9 แสดงมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 2 และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – 6)	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี		
	ชั้น ป.4	ชั้น ป.5	ชั้น ป.6
สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร มาตรฐาน ญ 1.1 เข้าใจกระบวนการฟัง และการอ่าน สามารถตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และนำความรู้มาใช้อย่างมีวิจารณญาณ			
1. เข้าใจคำสั่ง คำขอร้อง ภาษาท่าทาง และคำแนะนำในสังคมรอบตัว	1. เข้าใจคำสั่ง คำขอร้อง ภาษาท่าทาง และคำแนะนำในสถานศึกษา	1. เข้าใจคำสั่ง คำขอร้อง ภาษาท่าทาง และคำแนะนำในสถานศึกษา และสังคมรอบตัว	1. เข้าใจคำสั่ง คำขอร้อง ภาษาท่าทาง และคำแนะนำในสถานศึกษา และสังคมรอบตัว
2. อ่านออกเสียงคำ กลุ่มคำ และประโยคง่ายๆ ได้ถูกต้องตามหลักการอ่านออกเสียง	2. อ่านออกเสียงคำ กลุ่มคำ และประโยคง่ายๆ ได้ถูกต้องตามหลักการอ่านออกเสียง	2. อ่านออกเสียงคำ กลุ่มคำ และประโยคง่ายๆ ได้ถูกต้องตามหลักการอ่านออกเสียง	2. อ่านออกเสียงคำ กลุ่มคำ และประโยคง่ายๆ ได้ถูกต้องตามหลักการอ่านออกเสียง
3. เข้าใจประโยค ข้อความสั้นๆ โดยถ่ายโอนเป็นภาพ หรือสัญลักษณ์ และถ่ายโอนข้อมูลจากภาพหรือสัญลักษณ์เป็นประโยค หรือข้อความสั้นๆ	3. เข้าใจประโยค ข้อความสั้นๆ โดยถ่ายโอนเป็นภาพ หรือสัญลักษณ์ เป็นคำ และประโยคง่ายๆ	3. เข้าใจประโยค ข้อความสั้นๆ โดยถ่ายโอนเป็นภาพ หรือสัญลักษณ์ เป็นประโยค	3. เข้าใจประโยค ข้อความสั้นๆ โดยถ่ายโอนเป็นภาพ หรือสัญลักษณ์ เป็นประโยค หรือข้อความสั้นๆ
4. เข้าใจบทสนทนา เรื่องสั้น เรื่องเล่า และนิทาน	4. เข้าใจบทสนทนา เรื่องสั้น	4. เข้าใจบทสนทนา เรื่องสั้น เรื่องเล่า	4. เข้าใจบทสนทนา เรื่องสั้น เรื่องเล่า และนิทาน
มาตรฐาน ญ 1.2 มีทักษะในการสื่อสารทางภาษา แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และแสดงความรู้สึก และความคิดเห็น โดยใช้เทคโนโลยีและการจัดการที่เหมาะสมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต			
1. ใช้ภาษาง่ายๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยใช้นวัตกรรมง่ายๆ และสื่อเทคโนโลยีที่มีอยู่ในสถานศึกษา	1. ใช้ภาษาง่ายๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยใช้นวัตกรรมง่ายๆ และสื่อเทคโนโลยีที่มีอยู่ในสถานศึกษา	1. ใช้ภาษาง่ายๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยใช้นวัตกรรมง่ายๆ และสื่อเทคโนโลยีที่มีอยู่ในสถานศึกษา	1. ใช้ภาษาง่ายๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยใช้นวัตกรรมง่ายๆ และสื่อเทคโนโลยีที่มีอยู่ในสถานศึกษา

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วง ชั้นที่ 2 (ป.4 – 6)	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี		
	ชั้น ป.4	ชั้น ป.5	ชั้น ป.6
2. ใช้ภาษาง่ายๆ เพื่อแสดงความต้องการของตน เสนอความช่วยเหลือแก่ผู้อื่น และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยใช้สื่อเทคโนโลยีที่มีอยู่ในแหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา	2. ใช้ภาษาง่ายๆ เพื่อแสดงความต้องการของตน และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยใช้สื่อเทคโนโลยีที่มีอยู่ในแหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา	2. ใช้ภาษาง่ายๆ เพื่อแสดงความต้องการของตน เสนอความช่วยเหลือแก่ผู้อื่น และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยใช้สื่อเทคโนโลยีที่มีอยู่ในแหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา	2. ใช้ภาษาง่ายๆ เพื่อแสดงความต้องการของตน เสนอความช่วยเหลือแก่ผู้อื่น และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยใช้สื่อเทคโนโลยีที่มีอยู่ในแหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา
3. ใช้ภาษาง่ายๆ เพื่อขอและให้ข้อมูล อธิบายเกี่ยวกับบุคคล และสิ่งต่างๆ ที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน และสร้างองค์ความรู้โดยใช้ประโยชน์จากสื่อการเรียนทางภาษา และผลจากการฝึกทักษะต่างๆ	3. ใช้ภาษาง่ายๆ เพื่อขอและให้ข้อมูล อธิบายเกี่ยวกับบุคคล และสิ่งต่างๆ ที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน	3. ใช้ภาษาง่ายๆ เพื่อขอและให้ข้อมูล อธิบายเกี่ยวกับบุคคล และสิ่งต่างๆ ที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน และสร้างองค์ความรู้โดยใช้ประโยชน์จากสื่อการเรียนทางภาษา	3. ใช้ภาษาง่ายๆ เพื่อขอและให้ข้อมูล อธิบายเกี่ยวกับบุคคล และสิ่งต่างๆ ที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน และสร้างองค์ความรู้โดยใช้ประโยชน์จากสื่อการเรียนทางภาษา และผลจากการฝึกทักษะต่างๆ
4. ใช้ภาษาง่ายๆ เพื่อแสดงความรู้สึกของตน และบอกเหตุผล โดยใช้ประโยชน์จากสื่อการเรียนทางภาษา และผลจากการฝึกทักษะต่างๆ รวมทั้งเลือกวิธีการเรียนภาษาญี่ปุ่นที่ได้ผล	4. ใช้ภาษาง่ายๆ เพื่อแสดงความรู้สึกของตน และบอกเหตุผล โดยใช้ประโยชน์จากสื่อการเรียนทางภาษา	4. ใช้ภาษาง่ายๆ เพื่อแสดงความรู้สึกของตน และบอกเหตุผล โดยใช้ประโยชน์จากสื่อการเรียนทางภาษา และผลจากการฝึกทักษะต่างๆ	4. ใช้ภาษาง่ายๆ เพื่อแสดงความรู้สึกของตน และบอกเหตุผล โดยใช้ประโยชน์จากสื่อการเรียนทางภาษา และผลจากการฝึกทักษะต่างๆ รวมทั้งเลือกวิธีการเรียนภาษาญี่ปุ่นที่ได้ผล

มาตรฐาน ญ 1.3 เข้าใจกระบวนการพูด การเขียน และสื่อสารข้อมูล ความคิดเห็นและความคิดรวบยอดในเรื่องต่างๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพ

1. ให้ข้อมูลง่ายๆ เกี่ยวกับตนเอง สิ่งแวดล้อม และสังคมใกล้ตัว ด้วยข้อความสั้นๆ	1. ให้ข้อมูลง่ายๆ เกี่ยวกับตนเอง สิ่งแวดล้อม และสังคมใกล้ตัว ด้วยข้อความสั้นๆ	1. ให้ข้อมูลง่ายๆ เกี่ยวกับตนเอง สิ่งแวดล้อม และสังคมใกล้ตัว ด้วยข้อความสั้นๆ	1. ให้ข้อมูลง่ายๆ เกี่ยวกับตนเอง สิ่งแวดล้อม และสังคมใกล้ตัว ด้วยข้อความสั้นๆ
---	---	---	---

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วง ชั้นที่ 2 (ป.4 – 6)	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี		
	ชั้น ป.4	ชั้น ป.5	ชั้น ป.6
2. นำเสนอความคิดรวบ ยอดเกี่ยวกับเรื่องต่างๆที่ ใกล้ตัว	2. นำเสนอความคิดรวบยอด เกี่ยวกับเรื่องต่างๆที่ใกล้ตัว	2. นำเสนอความคิดรวบ ยอดเกี่ยวกับเรื่องต่างๆที่ ใกล้ตัว	2. นำเสนอความคิดรวบ ยอดเกี่ยวกับเรื่องต่างๆที่ ใกล้ตัว
3. นำเสนอความคิดเห็นที่มี ต่อเรื่องต่างๆ ที่ใกล้ตัว ได้อย่างมีวิจารณญาณ	3. นำเสนอความคิดเห็นที่มี ต่อเรื่องต่างๆ ที่ใกล้ตัว ได้ อย่างมีเหตุผล	3. นำเสนอความคิดเห็นที่มี ต่อเรื่องต่างๆ ที่ใกล้ตัว ได้อย่างมีเหตุผล	3. นำเสนอความคิดเห็นที่มี ต่อเรื่องต่างๆ ที่ใกล้ตัว ได้ อย่างมีวิจารณญาณ
4. นำเสนอบทเพลง หรือ บทกวีที่เป็นที่รู้จักหรือ ข้อมูลจากสื่อประเภทต่างๆ ตามความสนใจ ด้วยความ สนุกสนาน	4. นำเสนอบทเพลง หรือบท กวีที่เป็นที่รู้จักหรือข้อมูลจาก สื่อประเภทต่างๆ ตามความ สนใจ ด้วยความสนุกสนาน	4. นำเสนอบทเพลง หรือ บทกวีที่เป็นที่รู้จักหรือ ข้อมูลจากสื่อประเภท ต่างๆ ตามความสนใจ ด้วยความสนุกสนาน	4. นำเสนอบทเพลง หรือ บทกวีที่เป็นที่รู้จักหรือข้อมูล จากสื่อประเภทต่างๆ ตาม ความสนใจ ด้วยความ สนุกสนาน
สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม มาตรฐาน ฏ 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้อย่าง เหมาะสมกับกาลเทศะ			
1. เข้าใจรูปแบบ พฤติกรรม และการใช้ ถ้อยคำ สำนวนในการ ติดต่อปฏิสัมพันธ์ตาม วัฒนธรรมของเจ้าของ ภาษา	1. เข้าใจรูปแบบ พฤติกรรม และการใช้ถ้อยคำ สำนวนใน การติดต่อปฏิสัมพันธ์ตาม วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา	1. เข้าใจรูปแบบ พฤติกรรม และการใช้ ถ้อยคำ สำนวนในการ ติดต่อปฏิสัมพันธ์ตาม วัฒนธรรมของเจ้าของ ภาษา	1. เข้าใจรูปแบบ พฤติกรรม และการใช้ ถ้อยคำ สำนวนในการ ติดต่อปฏิสัมพันธ์ตาม วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา
2. รู้จักขนบธรรมเนียม ประเพณี เทศกาลงาน ฉลองในวัฒนธรรมของ เจ้าของภาษา	2. รู้จักขนบธรรมเนียม ประเพณี เทศกาลงานฉลอง ในวัฒนธรรมของเจ้าของ ภาษา	2. รู้จักขนบธรรมเนียม ประเพณี เทศกาลงาน ฉลองในวัฒนธรรมของ เจ้าของภาษา	2. รู้จักขนบธรรมเนียม ประเพณี เทศกาลงานฉลอง ในวัฒนธรรมของเจ้าของ ภาษา
มาตรฐาน ฏ 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษา และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับ ภาษาและวัฒนธรรมไทย			
1. เข้าใจความแตกต่าง ระหว่างภาษาญ้อกรกับ ภาษาไทยในเรื่องเสียง สระ พยัญชนะ คำ วลี ประโยค และข้อความง่าย	1. เข้าใจความแตกต่าง ระหว่างภาษา ญ้อกรกับ ภาษาไทยในเรื่องเสียง สระ พยัญชนะ คำ วลี ประโยค และข้อความง่าย และ	1. เข้าใจความแตกต่าง ระหว่างภาษา ญ้อกร กับภาษาไทยในเรื่องเสียง สระ พยัญชนะ คำ วลี ประโยค และข้อความง่าย	1. เข้าใจความแตกต่าง ระหว่างภาษา ญ้อกรกับ ภาษาไทยในเรื่องเสียง สระ พยัญชนะ คำ วลี ประโยค และข้อความง่าย และ

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วง ชั้นที่ 2 (ป.4 – 6)	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี		
	ชั้น ป.4	ชั้น ป.5	ชั้น ป.6
และนำไปใช้อย่างถูกต้อง	นำไปใช้อย่างถูกต้อง	และนำไปใช้อย่างถูกต้อง	นำไปใช้อย่างถูกต้อง
2. เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับของไทยที่มีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาและนำไปใช้อย่างเหมาะสม	2. เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับของไทยที่มีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาและนำไปใช้อย่างเหมาะสม	2. เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับของไทยที่มีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาและนำไปใช้อย่างเหมาะสม	2. เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับของไทยที่มีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาและนำไปใช้อย่างเหมาะสม
3. เห็นประโยชน์ของการรู้ภาษาญ้อในการแสวงหาความรู้ ความบันเทิง และการเข้าสู่สังคม	3. เห็นประโยชน์ของการรู้ภาษาญ้อในการแสวงหาความรู้ ความบันเทิง	3. เห็นประโยชน์ของการรู้ภาษาญ้อในการแสวงหาความรู้ ความบันเทิง และการเข้าสู่สังคม	3. เห็นประโยชน์ของการรู้ภาษาญ้อในการแสวงหาความรู้ ความบันเทิง และการเข้าสู่สังคม
4. สนใจเข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรม	4. สนใจเข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรม	4. สนใจเข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรม	4. สนใจเข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรม
สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น มาตรฐาน ญ 3.1 ใช้ภาษาญ้อในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนา และเปิดโลกทัศน์ของตน			
1. เข้าใจและถ่ายทอดเนื้อหาสาระภาษาญ้อง่ายๆ ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ	1. เข้าใจและถ่ายทอดเนื้อหาสาระภาษาญ้อง่ายๆ ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ	1. เข้าใจและถ่ายทอดเนื้อหาสาระภาษาญ้อง่ายๆ ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ	1. เข้าใจและถ่ายทอดเนื้อหาสาระภาษาญ้อง่ายๆ ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ
2. เข้าใจและถ่ายทอดเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เป็นภาษาญ้อ	2. เข้าใจและถ่ายทอดเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เป็นภาษาญ้อ	2. เข้าใจและถ่ายทอดเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เป็นภาษาญ้อ	2. เข้าใจและถ่ายทอดเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เป็นภาษาญ้อ
สาระที่ 4 ภาษาด้วยความสัมพันธ์และโลก มาตรฐาน ญ 4.1 สามารถใช้ภาษาญ้อ ตามสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม			
1. ใช้ภาษาญ้อตามสถานการณ์ต่างๆ ในสถานศึกษาด้วยวิธีการและ	1. ใช้ภาษาญ้อตามสถานการณ์ต่างๆ ในสถานศึกษาด้วยวิธีการและ	1. ใช้ภาษาญ้อตามสถานการณ์ต่างๆ ในสถานศึกษาด้วยวิธีการและ	1. ใช้ภาษาญ้อตามสถานการณ์ต่างๆ ในสถานศึกษาด้วยวิธีการและ

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วง ชั้นที่ 2 (ป.4 – 6)	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี		
	ชั้น ป.4	ชั้น ป.5	ชั้น ป.6
รูปแบบง่ายๆ	รูปแบบง่ายๆ	และรูปแบบง่ายๆ	รูปแบบง่ายๆ
2. ใช้ภาษาญักรสื่อสารกับบุคคลภายในสถานศึกษา และในชุมชน	2. ใช้ภาษาญักรสื่อสารกับบุคคลภายในสถานศึกษาและในชุมชน	2. ใช้ภาษาญักรสื่อสารกับบุคคลภายในสถานศึกษาและในชุมชน	2. ใช้ภาษาญักรสื่อสารกับบุคคลภายในสถานศึกษาและในชุมชน
มาตรฐาน ๔.๒ สามารถใช้ภาษาญักรเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ การศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ การสร้างความร่วมมือและการอยู่ร่วมกันในสังคม			
1. ใช้ภาษาญักรเพื่อสื่อสารขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับอาชีพต่างๆในสถานการณ์จำลองหรือสถานการณ์จริง	1. ใช้ภาษาญักรเพื่อสื่อสารขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับอาชีพต่างๆในสถานการณ์จำลอง	1. ใช้ภาษาญักรเพื่อสื่อสารขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับอาชีพต่างๆในสถานการณ์จำลองหรือสถานการณ์จริง	1. ใช้ภาษาญักรเพื่อสื่อสารขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับอาชีพต่างๆในสถานการณ์จำลองหรือสถานการณ์จริง
2. ใช้ภาษาญักรในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข โดยรู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และแสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างเหมาะสม	2. ใช้ภาษาญักรในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข โดยรู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และแสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างเหมาะสม	2. ใช้ภาษาญักรในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข โดยรู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และแสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างเหมาะสม	2. ใช้ภาษาญักรในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข โดยรู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และแสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างเหมาะสม

การกำหนดโครงการสร้างสาระการเรียนรู้ภาษาท้องถิ่น (ญักร) ช่วงชั้นที่ 2 ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – ประถมศึกษาปีที่ 6 มีการเรียนการสอนทั้งหมด 120 ชั่วโมง / ปี / ระดับชั้น ซึ่งมีการเรียนการสอน 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งการกำหนดเวลาเรียนของสาระการเรียนรู้พื้นฐานภาษาท้องถิ่นในระดับช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6) ในแต่ละระดับชั้นโดยประมาณสัดส่วนของเวลาที่นำเสนอมีความสอดคล้องกับการกำหนดเวลาเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐานอื่น รวมทั้งความพร้อมของสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตรระดับสถานศึกษา

5. สื่อการเรียนการสอนที่ผลิตได้

จากกิจกรรมการสร้างสื่อการเรียนการสอนและนวัตกรรมต่าง ๆ ที่ใช้ในการเรียนการสอนภาษาญอกร จัดทำแผนการสอน และหลักสูตรท้องถิ่นภาษาญอกร ทำให้เกิดสื่อการเรียนการสอนในหลายลักษณะ ดังนี้

5.1 สมุดภาพคำศัพท์ ที่มิววิจัยได้รวบรวมคำศัพท์ไว้เป็นหมวดหมู่ แล้วนำมาทำเป็นสมุดภาพ คำศัพท์ในหนึ่งหน้ากระดาษจะมีรูปภาพที่ระบายสีแล้วและคำศัพท์อยู่ใต้ภาพ เวลาสอนผู้สอนสามารถนำมาใช้สอนได้สะดวกขึ้น และนักเรียนสามารถศึกษาเพิ่มเติมด้วยตนเองได้ในเวลาว่าง เหมาะสำหรับ ผู้เรียนภาษาญอกรระดับต้นที่ต้องการเรียนรู้คำศัพท์และความหมายของคำศัพท์ และผู้ที่ต้องการทบทวน คำศัพท์

5.2 สมุดภาพคำศัพท์ (ประโยค) จะคล้ายกับสมุดภาพคำศัพท์แต่จะแตกต่างกันที่นำประโยคมา แทนคำศัพท์ เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษารูปประโยคว่าถ้าจะพูดอย่างนี้นักเรียนสามารถพูดเป็นประโยคได้ อย่างไร ที่มิววิจัยได้รวบรวมประโยคที่มีในบทเรียนและประโยคที่นิยมพูดเป็นประจำ นักเรียนสามารถรู้ ความหมายของประโยคได้จากภาพ เหมาะสำหรับผู้เรียนระดับกลางที่สามารถแต่งประโยคได้ และพูดได้ บ้าง เพื่อฝึกการแต่งประโยคแบบง่ายๆ ไม่ซับซ้อน

5.3 สมุดภาพ Pop Up เป็นสมุดคำศัพท์ที่มีลักษณะพิเศษแปลกแตกต่างจากสมุดภาพคำศัพท์ทำให้นักเรียนตื่นตากับรูปภาพที่สามารถดัดขึ้นมาเวลาเปิดสมุด และสีสันสดใสของ Pop Up ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจ นักเรียนสามารถศึกษาเพิ่มเติมด้วยตนเองได้ในเวลาว่าง เหมาะสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษระดับต้นที่ต้องการเรียนรู้คำศัพท์และความหมายของคำศัพท์ และผู้ที่ต้องการทบทวนคำศัพท์

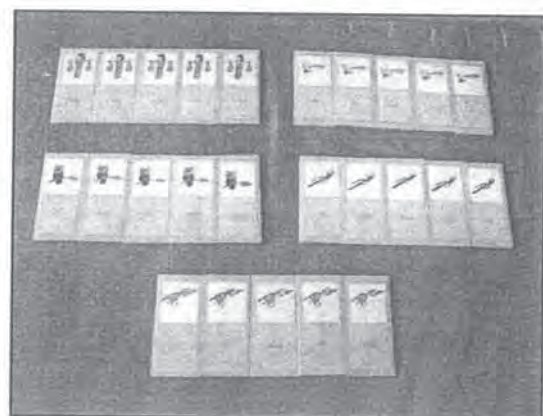
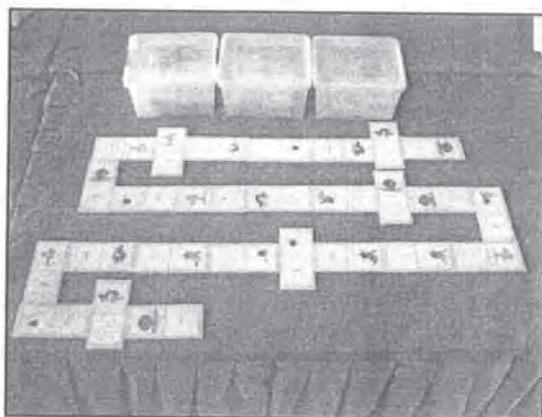
5.4 สมุดเล่มเล็ก เป็นหนังสือนิทานพื้นบ้าน เรื่องเล่า ตำนาน และเรื่องที่ชาวญ้อกรจินตนาการและเขียนขึ้น มีความยาวประมาณ 8 – 10 หน้า พร้อมรูปภาพประกอบเรื่อง ซึ่งวาดและเขียนเรื่องโดยชาวญ้อกร ใช้ประกอบการเรียนการสอน หรือเป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมนอกเวลา เหมาะสำหรับนักเรียนที่สามารถอ่านภาษาอังกฤษได้ในระดับกลางเพื่อฝึกการออกเสียงและการพูดในระดับประโยค ส่วนเนื้อหาที่ใช้จะเป็นคำศัพท์ง่ายๆ ไม่ซับซ้อน มีคำซ้ำ เพื่อให้นักเรียนสามารถจดจำคำศัพท์ และเขียนคำศัพท์ได้ สามารถเพิ่มระดับความยากของคำศัพท์ที่ใช้เพื่อให้เหมาะกับระดับของผู้เรียนได้

5.5 สมุดเล่มยักษ์ เป็นหนังสือนิทานพื้นบ้าน เรื่องเล่า ตำนาน และเรื่องที่ชาวญ้อกรจินตนาการ และเขียนขึ้น พร้อมรูปภาพประกอบเรื่อง ซึ่งวาดและเขียนเรื่องโดยชาวญ้อกร มีความยาวประมาณ 10-12 หน้า มีลักษณะคล้ายกับหนังสือเล่มเล็กแต่ขนาดของเล่มจะมีขนาดใหญ่ขึ้น เพื่อเพิ่มความสนใจให้กับนักเรียน และเหมาะกับการนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนนักเรียนในห้องเรียน ใช้เป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมนอกเวลา เหมาะสำหรับนักเรียนที่สามารถอ่านภาษาญ้อกรได้ในระดับกลางเพื่อฝึกการออกเสียง และการพูดในระดับประโยค ส่วนเนื้อหาที่ใช้จะเป็นคำศัพท์ง่ายๆ ไม่ซับซ้อน มีคำซ้ำ เพื่อให้นักเรียนสามารถจดจำคำศัพท์ และเขียนคำศัพท์ได้ สามารถเพิ่มระดับความยากของคำศัพท์ที่ใช้เพื่อให้เหมาะกับระดับของผู้เรียนได้

5.6 เกมโดมิโน เป็นเกมที่ให้ความสนุกและสอดแทรกความรู้ทางด้านคำศัพท์ให้กับนักเรียน สามารถนำไปใช้เป็นสื่อในการเข้าสู่บทเรียนเรื่องต่างๆ ได้ หรือใช้ทบทวนคำศัพท์ของนักเรียนที่เรียนไปได้ ผู้สอนสามารถทำเพื่อให้เหมาะกับบทเรียนหรือเรื่องที่สอน นักเรียนสามารถเล่นนอกเวลาได้ เหมาะกับ ผู้เรียนทุกระดับ

5.7 จิกซอภาพ เป็นรูปภาพที่มีอยู่ในบทเรียนนำมาทำเป็นตัวต่อหรือจิกซอเพื่อให้นักเรียนฝึกการสังเกตในขณะที่เล่นนักเรียนสามารถหาความหมายจากหนังสือเรียนของนักเรียนเพราะเป็นรูปภาพเดียวกันใช้เป็นสื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียนในการอ่านหนังสือเรียนให้มากขึ้น เหมาะกับผู้เรียนในระดับต้นและกลาง

5.8 ภาพวัฒนธรรม เป็นรูปภาพขนาดใหญ่ที่บอกวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ประเพณี วัฒนธรรม ความคิด และความเชื่อ ของชาวญ้อกร ซึ่งนับวันจะสูญหายไปเรื่อยๆ หากไม่บันทึกไว้ ชาวญ้อกรรุ่นหลังอาจจะไม่รู้จักรัสิ่งทีบรรพบุรุษสร้างสมมานานหลายร้อยปี และสูญหายไปกับกาลเวลาในที่สุด การวาดภาพวัฒนธรรมนี้ถือเป็นการบันทึกประวัติศาสตร์ของชาวญ้อกรวิธีหนึ่ง เพื่อให้ชาวญ้อกรรุ่นหลังได้เรียนรู้ ประเพณี วัฒนธรรม จากภาพวาดซึ่งบางทีการเล่าอาจจะมองไม่เห็นภาพชัดเจนเท่ารูปภาพ เหมาะสำหรับ ผู้เรียนทุกระดับ ผู้สอนสามารถปรับเปลี่ยนหรือวาดรูปภาพให้เหมาะสมกับเนื้อหาในหนังสือเรียน หรือ ประเพณี วัฒนธรรมในช่วงนั้นๆ

6. ข้อมูลนักเรียนชาวญ้อกร

จากกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน โดยใช้แบบบันทึกจากการเยี่ยมบ้าน และจากการพูดคุยสัมภาษณ์ สามารถสรุปผลได้ดังต่อไปนี้

จากจำนวนนักเรียนที่เรียนภาษาท้องถิ่น (ญ้อกร) 28 คน นักเรียนที่สืบเชื้อสายชาติพันธุ์ญ้อกรคิดเป็น ร้อยละ 100 มีจำนวน 4 คน ร้อยละ 75 มีจำนวน 2 คน ร้อยละ 50 มีจำนวน 7 คน ร้อยละ 25 มีจำนวน 1 คน เชื้อสายอื่นๆ มีจำนวน 14 คน นักเรียนส่วนใหญ่ปัจจุบันอาศัยอยู่กับบิดามารดา มีเพียง 3 คนเท่านั้นที่อาศัยอยู่กับญาติ เนื่องจากกำพร้าและบิดามารดาไปทำงานต่างจังหวัด นักเรียนที่มีชาติพันธุ์ญ้อกรส่วนใหญ่สามารถพูดสื่อสารกับบิดามารดาได้แม้บางคนจะอยู่กับตายายแต่ก็สามารถพูดสื่อสารได้เนื่องจากตาและยายพูดกับหลานด้วยภาษาญ้อกรส่วนนักเรียนชาติพันธุ์อื่นๆ บางคนสามารถพูดและรู้ความหมายเฉพาะคำศัพท์ง่าย ๆ จากการพูดคุยกับเพื่อนชาวญ้อกร เช่นคำว่า จา?ไปง

(กินข้าว) โขงตาก (ดื่มน้ำ) ชุร (สูนซ์) ชาง (ไก่) กวนกวน (เด็ก ๆ) เป็นต้น คำเหล่านี้นักเรียนจะใช้พูดประจำทำให้นักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์อื่นจำและนำมาพูดได้แค่ในระดับคำ เพื่อนำไปพูดกับเพื่อนๆ และคุณครู

จากการสอบถาม พบว่านักเรียนที่พูดและใช้ภาษาญ้อกรนั้นเนื่องมาจากเวลาที่อยู่ที่บ้านผู้ปกครองจะพูดภาษาญ้อกรกับบุตรหลานเป็นประจำ เพราะผู้ปกครองของนักเรียนชาติพันธุ์ญ้อกรส่วนใหญ่มีความต้องการให้บุตรหลานของตนนั้นรักษาภาษาและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ของตนไว้ ส่วนผู้ปกครองบางส่วนที่ไม่พูดกับบุตรหลานเนื่องมาจากได้แต่งงานกับกลุ่มชาติพันธุ์อื่นจึงใช้ภาษาไทยกลางในการสื่อสารที่บ้านเพื่อที่จะได้สื่อสารกันเข้าใจ แต่ก็มีส่วนเหมือนกันที่แต่งงานกับกลุ่มชาติพันธุ์อื่นแต่ยังพูดภาษาญ้อกรเหมือนเดิมจึงทำให้คู่สมรสสามารถพูดและสื่อสารเป็นภาษาญ้อกรได้แต่สำหรับการพูดอาจจะไม่เหมือนกับชาวญ้อกร เมื่อผู้ปกครองพูดกับบุตรหลานจึงทำให้เกิดการออกเสียงที่ไม่เหมือนเจ้าของภาษา เกิดการเพี้ยนของคำที่พูด ผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์จึงเห็นด้วยที่บุตรหลานจะได้เรียนภาษาญ้อกรจากครูที่มีประสบการณ์ และสามารถพูดภาษาญ้อกรได้ดี

หลังจากที่ได้เรียนภาษาญ้อกรแล้วผู้ปกครองได้กล่าวว่าบุตรหลานของตนนั้นสามารถพูดได้ดีและพูดได้มากขึ้น สื่อสารกับผู้ปกครองด้วยภาษาญ้อกรมากยิ่งขึ้น บางคนมาสอบถามคำที่อยากรู้แต่พูดไม่ได้ ผู้ปกครองก็ได้บอกไป ส่วนผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ นั้นก็ไม่คัดค้านที่บุตรหลานของตนได้เรียนวิชาภาษาท้องถิ่น (ญ้อกร) เนื่องจากเห็นว่าเป็นภาษาที่อยู่ในท้องถิ่นของตน และพวกเขาก็ต้องอาศัยและพึ่งพากันแม้จะต่างกลุ่มชาติพันธุ์กันแต่ก็สามารถอยู่ร่วมกันได้ไม่แตกแยก อีกทั้งบุตรหลานจะได้เรียนรู้หลายๆ ภาษา ผู้ปกครองได้เสนอแนะว่าทางโรงเรียนควรจะสอนเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของชาวญ้อกร เนื่องจากเดี๋ยวนี้ชาวญ้อกรเองบางคนยังไม่รู้เลยว่าตนเองนั้นมีความเป็นมาอย่างไร พูดได้สื่อสารได้ รู้เพียงว่าตนเองเป็นชาวญ้อกร ทำให้ไม่มีความภาคภูมิใจในความเป็นญ้อกร อยากให้ชาวญ้อกรรุ่นใหม่รู้ว่าภาษาและวัฒนธรรมของชาวญ้อกรนั้นเก่าแก่และมีคุณค่าแก่การรักษาามากเพียงใด ให้เห็นประโยชน์ของการรักษามรดกภูมิปัญญาของบรรพบุรุษปู่ย่าตายายไว้ แม้ว่าในปัจจุบันโลกจะเปลี่ยนแปลงไปแต่อยากให้ความเป็นญ้อกรคงอยู่ต่อไป

นอกจากนี้จากการทำกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน ยังมีนักเรียน ครู และครูภูมิปัญญา ได้ร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนภาษาญ้อกรในโรงเรียนวังโพธิ์สว่างศิลป์ ดังนี้

เด็กชายชัยชนะ บุตรราช นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กล่าวว่า "ผมไม่ใช่คนญ้อกรแต่ผมก็อยากเรียนภาษาญ้อกรเพราะว่าผมมีเพื่อนเป็นชาวญ้อกรหลายคนเวลาพวกเขาพูดกันผมก็อยากเข้าไปพูดด้วยแต่ผมพูดไม่ได้และฟังไม่ออก เมื่อคุณครูให้พวกผมเรียนภาษาญ้อกรกับคุณดาทองพิทักษ์ ผมรู้สึกดีใจมากเพราะอยากเรียน และอยากพูดกับเพื่อนๆ คุณดาทองพิทักษ์ใจดีชอบเล่าเรื่องการเดินป่า และนิทานของชาวญ้อกรให้ฟัง สนุกมากเลยครับ"

นายภูษงค์ บุกลั่นเทียะ ครูโรงเรียนวังโพธิ์สว่างศิลป์ กล่าวว่า "อยากเห็นภาษาญ้อกรอยู่คู่กับชาวญ้อกรต่อไปไม่อยากให้สูญหาย อยากให้ทุกภาคส่วนเห็นคุณค่าของภาษา ประเพณี และวัฒนธรรม

ท้องถิ่น รวมทั้งอนุรักษ์ให้เป็นสมบัติของประเทศ ซึ่งตรงกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งเน้นให้หาความรู้ที่มีในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน"

นายทองพิทักษ์ ยันจตุรัส ได้กล่าวถึงการมาทำหน้าที่ครูภูมิปัญญาว่า "ผมรู้สึกดีใจที่ทางโรงเรียนให้ความสำคัญกับภาษา และวัฒนธรรมท้องถิ่น และลูกหลานมีความกระตือรือร้นในการเรียนเวลาเล่าหรือสอนอะไรพวกเขาก็ตั้งใจฟังและทำตาม แม้จะออกเสียง หรือทำไม่ถูกบ้างแต่ก็สามารถฝึกฝนกันได้"

เด็กหญิงรุ่งอรุณ มดจตุรัส นักเรียนที่เรียนกับครูห่ม กล่าวว่า "ครูห่มเป็นครูที่จริงจัง เจ้ายะเยียบ จะต้องส่งงานตามเวลา แต่เรียนกับครูห่มได้ความรู้ ครูห่มมีเกมให้เล่นมากมาย"

เด็กชายอัศม์เดช มดจตุรัส กล่าวว่า "ผมชอบให้ครูห่มสอนพูด เพราะผมอยากพูดภาษาญ้อกรเก่งๆ เวลาของ (ยาย) กับเปญ (ตา) ที่บ้านคุยกันมีบางคำยากๆ ผมฟังแล้วไม่เข้าใจผมก็เก็บเอามาถามครูห่ม แล้วครูห่มก็บอกผมได้ทุกคำ"

เด็กชายอรรถพล เศรษฐกฤษร นักเรียนโรงเรียนวังโพธิ์สว่างศิลป์ บุตรชายของนางห่ม กล่าวถึงแม่ที่เข้ามาเป็นครูภูมิปัญญาว่า "แม่สอนภาษาญ้อกรผมตั้งแต่วัยเด็ก ผมฟังออกเป็นบางคำแต่ก็สามารถเข้าใจที่แม่พูดๆ ได้แต่ผมไม่กล้าพูดเพราะอายเพื่อนๆ ที่โรงเรียน แต่เมื่อแม่เข้ามาเป็นครูสอนภาษาญ้อกรมีพี่ๆ และเพื่อนๆ หลายคนสนใจเรียนมาก คุณครูก็นำสื่อและนิทานต่างๆ มาให้อ่านมากมาย เวลาว่างพวกพี่ๆ เพื่อนๆ ก็พากันไปอ่านผมก็ไปด้วย ตอนนั้นในโรงเรียนพวกเรารู้จักกันแต่เรื่องการเรียนภาษาญ้อกร ผมคิดว่ามันเป็นสิ่งใหม่ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนของเรา ตอนนั้นผมกล้าพูดภาษาญ้อกรมากขึ้น และภูมิใจในตัวของตัวเองที่แม่มาเป็นครูสอนภาษาญ้อกร"

นางสาวกวีวรรณ พฤตจิระวงศ์ ครูโรงเรียนวังโพธิ์สว่างศิลป์ กล่าวว่า "ดีใจและภูมิใจค่ะที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของทีมวิจัยที่มีส่วนร่วมผลักดันให้มีการเรียนการสอนภาษาญ้อกรในโรงเรียน กับผลตอบรับของนักเรียนและชุมชนส่วนใหญ่ของหมู่บ้านวังอ้ายโพธิ์เป็นไปในทางบวก พวกเขาได้รับรู้และเข้าใจในการเรียนการสอนภาษาญ้อกรมากขึ้น ความสัมพันธ์ของชุมชนกับโรงเรียนก็ดีขึ้นมีการติดต่อกันมากขึ้น แม้ภาษาญ้อกรจะเป็นภาษาดั้งเดิมของพวกเขาแต่เมื่อนำมาสอนในโรงเรียน นำสื่อและนวัตกรรมเข้ามาใช้ ก็สามารถดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้มาก และทำให้เกิดความตื่นตัวและกระตือรือร้นที่จะเรียนเพิ่มมากขึ้น"

นางห่ม เศรษฐกฤษร ได้กล่าวถึงการมาทำหน้าที่ครูภูมิปัญญาว่า "ตอนแรกก็กังวลใจจะกลัวว่าจะสอนไม่ได้เพราะเราเรียนไม่สูง แต่พี่เลี้ยงและคณะครูก็ให้กำลังใจและพาไปอบรมที่มหาวิทยาลัยมหิดลทำให้มั่นใจมากขึ้น อยากให้เด็กญ้อกรรุ่นใหม่ๆ พูดภาษาญ้อกรได้และเก็บรักษาไว้ให้นานที่สุดเพราะมันเป็นสิ่งที่ปู่ย่าตายายทิ้งไว้ให้เป็นสมบัติของชาวญ้อกร ไม่อยากให้หายที่จะพูด เลยเข้ามาเป็นครูสอนเด็กชาวญ้อกรเขาจะได้เอาไปสอนลูกหลานต่อไป"

7. ผลการประเมินความรู้ความสามารถทางด้านภาษาญอกร

จากกิจกรรมค่ายรักษภาษาและวัฒนธรรมญอกร ที่จัดขึ้นเพื่อประเมินการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมของนักเรียน และเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ทักษะการใช้ภาษาญอกรผ่านการทำกิจกรรมทั้งทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน จากการประเมินความรู้ความสามารถทางด้านภาษาญอกร มีผลดังนี้

ตารางที่ 10 แสดงผลการประเมิน ความรู้ความสามารถทางด้านภาษาญอกร

นักเรียนที่เรียนภาษา ท้องถิ่น (ญอกร)	จำนวน ผู้เรียน	ทักษะกระบวนการทางด้านภาษาญอกร					สรุป ผลรวม เฉลี่ยร้อยละ
		การ ฟัง	การพูด	การ อ่าน	การ เขียน	ความรู้ ความ เข้าใจ	
กลุ่มชาติพันธุ์ญอกร	14	74.25	70.83	79.66	71.26	75.34	74.26
กลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ	14	60.21	52.18	66.54	50.95	53.62	56.70

จากตารางแสดงผลการประเมิน ความรู้ความสามารถทางด้านภาษาญอกรของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนวังโพธิ์สว่างศิลป์ จำนวน 28 คน เป็นนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ญอกรจำนวน 14 คน และเป็นนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์อื่นอีก จำนวน 14 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 28 คน ที่มวิจัยได้ประเมินความรู้ความสามารถทางภาษาญอกรของนักเรียนใน 5 ทักษะ คือ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน และความรู้ความเข้าใจ โดยได้ประเมินโดยใช้เครื่องมือปัญหาและอาสาสมัครชาวญอกรมาเป็นผู้ทดสอบ

ผลการประเมินความสามารถทางด้านทักษะการฟังของนักเรียนชาวญอกรนักเรียนสามารถเข้าใจในสิ่งที่ครูภูมิปัญญาพูดคิดเป็นร้อยละ 74.25 และนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์อื่นคิดเป็นร้อยละ 60.21 ทักษะการพูดนักเรียนชาวญอกรสามารถพูดสื่อสารโต้ตอบโดยใช้ภาษาญอกรคิดเป็นร้อยละ 70.83 และนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์อื่นคิดเป็นร้อยละ 52.18 ทักษะการอ่านนักเรียนชาวญอกรสามารถอ่านภาษาญอกรคิดเป็นร้อยละ 79.66 และนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์อื่นคิดเป็นร้อยละ 66.54 ทักษะการเขียนนักเรียนชาวญอกรสามารถเขียนโดยใช้ภาษาญอกรคิดเป็นร้อยละ 71.26 และนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์อื่นคิดเป็นร้อยละ 50.95 และทักษะด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาญอกร นักเรียนชาวญอกรมีความรู้ความเข้าใจในการใช้ภาษาญอกรคิดเป็นร้อยละ 75.34 และนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์อื่นคิดเป็นร้อยละ 53.62 สรุปผลการประเมินทั้ง 5 ทักษะ นักเรียนชาวญอกรได้ผลการประเมินคิดเป็นร้อยละ 74.26 และนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์อื่นคิดเป็นร้อยละ 56.70

ผลของการจัดการเรียนการสอนทุกคนในที่มวิจัยพอใจกับผลที่ได้รับ แม้จะเกิดอุปสรรคในการทำงานร่วมกันบ้างแต่ก็สามารถหาวิธีทางที่ดีที่สุดสำหรับทุกฝ่ายได้ ได้รับความร่วมมือจากชุมชนผู้เกี่ยวข้อง และองค์กรต่างๆ ดีพอสมควร นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ของโรงเรียนวังโพธิ์สว่าง ต.ลปี่มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนภาษาญฮูรเพิ่มขึ้น อันเนื่องมาจากสื่อการเรียนที่แปลกตา น่าสนใจ เวลาว่างพวกเขาจะใช้เวลาเข้าไปเล่นเกมและอ่านหนังสือนิทานเล่มยักษ์ในห้องเรียนภาษาญฮูรเป็นประจำ ซึ่งนี่ถือว่าเป็นผลตอบรับที่ดีสำหรับภาษาญฮูรที่จะมีผู้สืบทอดต่อไป นักเรียนสามารถฟัง พูด อ่าน และเขียนได้ในระดับที่น่าพอใจและผ่านเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ ที่มวิจัยคาดว่าหากมีการจัดการเรียนการสอนต่อเนื่องไปเรื่อยๆ นักเรียนจะสามารถสื่อสารและใช้ภาษาท้องถิ่น (ญฮูร) ได้ดีขึ้น ภาษาญฮูรอันเก่าแก่นี้ก็จะสามารถคงอยู่ต่อไปได้ในโลกที่ไร้พรมแดนแห่งนี้

บทที่ 5

วิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินงานโครงการ “ศึกษาแนวทางการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นภาษาญ้อกรของโรงเรียนวังโพธิ์สว่างศิลป์ การมีส่วนร่วมของชุมชน ต.บ้านไร่ อ.เทพสถิต จ.ชัยภูมิ” ซึ่งมีวัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อศึกษากระบวนการและผลของการฟื้นฟูภาษาญ้อกรในช่วงที่ผ่านมาเป็นอย่างไร ทั้งในมิติของโรงเรียน หน่วยงานองค์กรที่เกี่ยวข้อง และชุมชนท้องถิ่น เพื่อศึกษาสถานการณ์ ต้นทุน/ศักยภาพ ของบ้านวังอ้ายโพธิ์ รวมทั้งปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนภาษาญ้อกรของนักเรียนโรงเรียนวังโพธิ์สว่างศิลป์ที่ผ่านมา เพื่อศึกษาข้อมูลชุมชนและภูมิปัญญาญ้อกรสำหรับการสร้างหลักสูตรท้องถิ่นภาษาญ้อกร โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน และเพื่อหาแนวการสร้างหลักสูตรท้องถิ่นเพิ่มเติมภาษาญ้อกรของโรงเรียนวังโพธิ์สว่างศิลป์ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน สามารถวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สรุปผลที่ได้จากการทำกิจกรรม

จากการดำเนินกิจกรรมโครงการ “ศึกษาแนวทางการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นภาษาญ้อกรของโรงเรียนวังโพธิ์สว่างศิลป์ การมีส่วนร่วมของชุมชน ต.บ้านไร่ อ.เทพสถิต จ.ชัยภูมิ” ในครั้งนี้ พบว่านักเรียนที่มีเชื้อสายญ้อกรที่สามารถพูดภาษาญ้อกรมีจำนวนน้อยลง และใช้ภาษาญ้อกรพูดคุยในชีวิตประจำวันน้อยลง แม้ว่าจะมีคนพูดหรือซักถามด้วยภาษาญ้อกรก็ตาม นักเรียนก็จะใช้ภาษาไทยตอบเสมอ ที่วิจัยจึงได้เข้าไปสัมภาษณ์ผู้ปกครองของนักเรียนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับนักเรียน สรุปได้ว่าสาเหตุที่นักเรียนไม่ใช้ภาษาญ้อกรในการสื่อสารนั้นเนื่องมาจากผู้ปกครองปลูกฝังให้ลูกหลานของตนเรียนและพูดภาษาไทย เพราะในสมัยของตนนั้นแทบจะพูดหรือสื่อสารด้วยภาษาไทยไม่ได้เลย ทำให้มีปัญหาในการสื่อสารกับคนไทยในกลุ่มชาติพันธุ์อื่น เมื่อเข้าโรงเรียนครูก็จะให้พูดภาษาไทยในโรงเรียน จนเกิดความเคยชินและมองไม่เห็นคุณค่าของภาษาท้องถิ่นของตน ส่วนใหญ่ใช้ภาษาไทยสื่อสารแม้ว่าจะสื่อสารกับคนญ้อกรด้วยกัน แต่ก็ยังมีที่ยังพูดภาษาญ้อกรอยู่บ้าง เมื่อมีลูกก็จะใช้ภาษาไทยสื่อสารกับลูก ลูกก็จะพูดภาษาไทยได้ตอบ ยิ่งถ้าหากคนญ้อกรแต่งงานกับคนไทยหรือคนชาติพันธุ์อื่น ลูกที่เกิดมาก็แทบจะไม่มีโอกาสพูดภาษาญ้อกรเลย

จากการสอบถามและการสังเกต พบว่าในปัจจุบันนี้นักเรียนในโรงเรียนวังโพธิ์สว่างศิลป์ มีนักเรียนที่มีบิดาและมารดาเป็นชาวญ้อกร จำนวน 23 คน คิด เป็นร้อยละ 17.03 ของนักเรียนทั้งหมด บิดาหรือมารดาเป็นชาวญ้อกร จำนวน 41 คน คิด เป็นร้อยละ 30.37 ของนักเรียนทั้งหมด และจะเป็นนักเรียนที่มาจากกลุ่มชาติพันธุ์อื่น 52.6

จากจำนวนนักเรียนที่มีเชื้อสายของชาวญ้อกรทั้งหมด จำนวน 64 คน มีนักเรียนที่สามารถพูดภาษาญ้อกรได้จริงเพียง 19 คน เท่านั้น ซึ่งเป็นจำนวนน้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนนักเรียนที่มีเชื้อสายญ้อกร จึงได้มีการจัดทำโครงการวิจัยในครั้งนี้ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่ออนุรักษ์และสืบสานภาษาประเพณี และวัฒนธรรมของชาวมอญโบราณแห่งเทพสถิต หรือ ชาวญ้อกรให้ดำรงอยู่ต่อไป ปลูกฝังให้ลูกหลานเกิดความภาคภูมิใจในบรรพบุรุษและกลุ่มชาติพันธุ์ของตนเองซึ่งวิธีการที่จะสามารถทำอย่างนั้นได้

ก็คือการสอนนั่นเอง ทางโรงเรียนวังโพธิ์สว่างศิลป์ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและคุณค่าของภาษา ประเพณี และวัฒนธรรมท้องถิ่น อีกทั้งยังเป็นความต้องการของชุมชนที่ต้องการให้สิ่งต่างๆ เหล่านี้คงอยู่ต่อไป จึงได้นำภาษาญ้อกรเข้ามาสอนในโรงเรียนเพื่อเป็นการปลูกฝังให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ภาษาของตนเองและมีให้สูญหายไป นอกจากนี้ยังเป็นตัวเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่าง บ้าน วัด และโรงเรียนให้มีความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น ซึ่งในการที่จะนำภาษาญ้อกรเข้ามาจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนนี้ยังสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการที่มุ่งเน้นให้จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น หรือเรียกว่าหลักสูตรท้องถิ่นนั่นเอง

ด้วยเหตุนี้ทางโรงเรียนจึงได้จัดทำโครงการนี้ขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนที่มีความประสงค์ให้นำภาษาท้องถิ่นเข้ามาสอนในโรงเรียน โดยทางโรงเรียนได้จัดการประชุมผู้ปกครองเพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองส่วนใหญ่ซึ่งก็ให้ความเห็นชอบจึงได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรภาษาท้องถิ่นขึ้นตามที่ได้กล่าวไว้แล้วในบทที่ 2 ในส่วนของเนื้อหาในหลักสูตรทางโรงเรียนได้นำมาจากความคิดเห็นของผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่ได้แสดงความคิดเห็น และแก้ไขปรับปรุงให้เกิดความเหมาะสมตามข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการเก็บข้อมูลในการดำเนินกิจกรรมทุกกิจกรรม อีกทั้งปรับให้มีความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน และนักเรียนโรงเรียนวังโพธิ์สว่างศิลป์ เมื่อรวบรวมได้เป็นฉบับร่างแล้วได้ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวังโพธิ์สว่างศิลป์ทั้ง 15 ท่านได้พิจารณาแก้ไขปรับปรุงอีกครั้ง ซึ่งคณะกรรมการทั้ง 15 ท่าน นั้นมีทั้งที่เป็นผู้นำหมู่บ้าน ปราชญ์ชาวญ้อกร ผู้ปกครองนักเรียน และครูโรงเรียนวังโพธิ์สว่างศิลป์ เมื่อผ่านมติที่ประชุมเรียบร้อยแล้วจึงได้นำมาใช้

จากการดำเนินการในข้างต้นสามารถตอบโจทย์ปัญหาที่ว่า แนวทางการสร้างหลักสูตรท้องถิ่นเพิ่มเติมภาษาญ้อกรของโรงเรียนวังโพธิ์สว่างศิลป์ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนควรเป็นอย่างไร ได้เป็นอย่างดีในทุกขั้นตอนชุมชนจะมีส่วนร่วมโดยตลอด เพราะโครงการนี้เกิดขึ้นได้ด้วยความต้องการของชุมชนและเพื่อผลประโยชน์ของชุมชนบ้านวังอ้ายโพธิ์ทั้งสิ้น

2. ผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์

ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในโครงการ “ศึกษาแนวทางการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นภาษาญ้อกรของโรงเรียนวังโพธิ์สว่างศิลป์ การมีส่วนร่วมของชุมชน ต.บ้านไร่ อ.เทพสถิต จ.ชัยภูมิ” ได้แก่

1. เพื่อศึกษากระบวนการและผลของการฟื้นฟูภาษาญ้อกรในช่วงที่ผ่านมาเป็นอย่างไร ทั้งในมิติของโรงเรียน หน่วยงานองค์กรที่เกี่ยวข้อง และชุมชนท้องถิ่น
2. เพื่อศึกษาสถานการณ์ ต้นทุน/ศักยภาพ ของบ้านวังอ้ายโพธิ์ รวมทั้งปัจจัยที่มีผลต่อการการเรียนภาษาญ้อกรของนักเรียนโรงเรียนวังโพธิ์สว่างศิลป์ที่ผ่านมา
3. เพื่อศึกษาข้อมูลชุมชนและภูมิปัญญาญ้อกรสำหรับการสร้างหลักสูตรท้องถิ่นภาษาญ้อกร โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
4. เพื่อหาแนวการสร้างหลักสูตรท้องถิ่นเพิ่มเติมภาษาญ้อกรของโรงเรียนวังโพธิ์สว่างศิลป์ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

5. เพื่อทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่นเพิ่มเติมภาษาญอกรของโรงเรียนวังโพธิ์สว่างศิลป์ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

จากการดำเนินกิจกรรมสรุปผลการดำเนินงานได้ดังนี้ คือ ทีมวิจัยได้มีการแนะนำโครงการให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รู้จักว่าทีมวิจัยนี้ทำงานวิจัยเกี่ยวกับเรื่องการจัดการเรียนการสอนภาษาญอกรในโรงเรียน มีการศึกษาข้อมูลของชาวญอกรในช่วงที่ผ่านมาและปัจจุบันเพื่อให้ทราบถึงข้อมูลพื้นฐานของภาษานี้เป็นอย่างไรเพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นมาจัดทำเป็นแบบเรียนและเนื้อหาที่จะใช้สอนนักเรียนได้ รวมถึงสำรวจข้อมูลความต้องการของชุมชนว่าอยากให้ทางโรงเรียนสอนอะไรให้แก่บุตรหลานของพวกเขาดังที่ได้นำเสนอไว้แล้วในบทที่ 3 ซึ่งกิจกรรมทั้ง 13 กิจกรรมที่ได้ดำเนินการแล้วนั้น ทีมวิจัยสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าได้ทั้งหมดดังนี้

ได้ศึกษากระบวนการและผลของการฟื้นฟูภาษาญอกรในช่วงที่ผ่านมาเป็นอย่างไร ทั้งในมิติของโรงเรียน หน่วยงานองค์กรที่เกี่ยวข้อง และชุมชนท้องถิ่น ทีมวิจัยได้ศึกษาการทำงานวิจัยที่ผ่านมาได้รับทราบปัญหาของการทำงานในทีมวิจัยก่อนหน้า ซึ่งบางปัญหาที่ทีมวิจัยก็ประสบเช่นกัน จึงได้นำตัวอย่างการแก้ปัญหาของทีมนักวิจัยรุ่นก่อนมาใช้เพื่อให้สามารถดำเนินงานโครงการต่อไปได้ ในด้านข้อมูลต่างๆ ซึ่งทีมวิจัยเดิมได้สำรวจและรวบรวมไว้แล้วเราก็ได้นำมาเฉพาะส่วนที่จะเป็นประโยชน์กับการศึกษาในครั้งนี้ เช่น การจัดทำสื่อการเรียนการสอน การนำแบบเรียนเดิมมาปรับปรุงและใช้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้สามารถประหยัดเวลาของทีมวิจัยได้เป็นอย่างดี ในส่วนของบุคคล และองค์กรต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทีมวิจัยก็ได้เชิญบุคคลเหล่านั้นมาให้ข้อมูลหรือบางทีก็เข้าไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์จนรวบรวมข้อมูลได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

การศึกษาศถานการณ์ ต้นทุน ศักยภาพ ของบ้านวังอ้ายโพธิ์ รวมทั้งปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนภาษาญอกรของนักเรียนโรงเรียนวังโพธิ์สว่างศิลป์ที่ผ่านมา ในวัตถุประสงค์ข้อนี้ทางทีมวิจัยได้ยกทีมไปเปิดเวทีย่อยกลางหมู่บ้านและเชิญบุคคลที่สามารถให้ข้อมูลแก่ทีมเข้าร่วมในเวทีครั้งนี้ ทีมวิจัยได้เตรียมคำถามและให้ผู้เข้าร่วมทั้งหมดได้ช่วยกันแสดงความคิดเห็น ได้แบ่งในส่วนของคุณสมบัติที่ไม่ถูกต้อง รวมถึงแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันระหว่างทีมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล จากนั้นได้แจกแบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อให้ผู้ตอบได้มีอิสระในการตอบ จนได้ข้อมูลความต้องการของชุมชน เมื่อได้ข้อมูลมาแล้วทางโรงเรียนได้นำมาแปรผลแล้วนำมาบรรจุใส่ในหลักสูตร จากนั้นนำมาจัดทำเป็นแผนการสอน สื่อการเรียนการสอน นวัตกรรมต่างๆ เช่น หนังสือเล่มเล็ก หนังสือเล่มยักษ์ เกมจิกซอร์ เกมโดมิโน ภาพวัฒนธรรม เป็นต้น ซึ่งสิ่งต่างๆ ที่ได้กล่าวมาแล้วนี้ล้วนมาจากข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากการดำเนินกิจกรรม โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ทีมวิจัยได้เข้าไปเก็บข้อมูลจากชุมชน ทั้งข้อมูลในอดีต และปัจจุบัน ทั้งจากการสัมภาษณ์ การสอบถาม และการประชุมทั้งสิ้น อีกทั้งยังได้มาจากการวิจัยเดิมที่ผ่านมาของชาวญอกร และโครงการวิจัยที่ทำคู่ขนานกับโครงการวิจัยของโรงเรียนวังโพธิ์สว่างศิลป์ นั่นคือ โครงการการศึกษาป่าโคกควาวเปรียง

การดำเนินการขั้นต่อไปคือ การดำเนินการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนซึ่งทีมวิจัยมีบุคคลที่สามารถถ่ายทอดความรู้เรื่องภาษาญอกรซึ่งได้รับการอบรมวิธีการสอนมาแล้ว อีกทั้งเป็นผู้มีทักษะในการสอนภาษาท้องถิ่นเป็นอย่างดี จำนวน 4 คน คือ

1. นายทองพิทักษ์ ยันจตุรัส ปราชญ์ชาวนู้อกรผู้รอบรู้เกี่ยวกับภาษาวัฒนธรรมของชาวนู้อกร เป็นหัวหน้าทีมวิจัยโครงการแรกของชาวนู้อกรและเป็นต้นแบบของชาวนู้อกรในหมู่บ้านวังอ้ายโพธิ์และใกล้เคียง

2. นายประยูร มองทองกลาง พรานป่าชาวนู้อกร ผู้ซึ่งรักในการเดินป่าและนำความรู้จากป่ามาใช้สอนนักเรียน และเป็นทีมวิจัยเดิมในงานวิจัยแรกเช่นเดียวกัน

3. นายพนม จิตต์จำนง เลือดนู้อกรรุ่นใหม่ผู้ที่มีความมุ่งมั่นแรงกล้าในการที่จะสอนภาษานู้อกร เป็นผู้ที่มีความเพียรพยายามเรียนรู้วิถีและกระบวนการสอนใหม่ๆ อยู่เสมอ

4. นางหาม เศรษฐกฤษร แม่บ้านชาวนู้อกรผู้ซึ่งพลิกบทบาทตัวเองมาเป็นครูสอนภาษาท้องถิ่นของตนเนื่องจากได้รับแรงบันดาลใจจากลูกชาย เธออยากให้ลูกชายของเธอได้เรียนรู้และพูดภาษานู้อกรกับเธอ

ทั้ง 4 ท่านนี้ได้รับบทบาทในการสอนวิชาภาษาท้องถิ่น (นู้อกร) หรือที่เรียกว่า “ครูภูมิปัญญา” ก่อนที่จะมาสอนและถ่ายทอดประสบการณ์และเป็นครูภูมิปัญญาได้นั้นพวกเขาได้ผ่านการฝึกอบรมในเรื่องตัวเขียนของภาษานู้อกรและ อบรมเกี่ยวกับวิธีการสอนและการเลือกใช้สื่อจนเกิดความเชี่ยวชาญจากทีมวิทยากร มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งในโครงการวิจัยครั้งนี้ได้มีการส่งครูภูมิปัญญาเข้าร่วมการอบรมวิธีการสอนและการสร้างสื่อประเภทต่างๆ เพิ่มเติมซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้จัดขึ้นในปีนี้ยังสนับสนุนค่าสอนของครูภูมิปัญญาอีกด้วย

3. ปัญหาและอุปสรรค

จากการดำเนินงานและผลที่ได้รับดังที่ได้แสดงในบทที่ 3 และ 4 นั้น ได้แสดงถึงการทำงานของทีมวิจัยที่มีความมุ่งมั่นที่จะทำงานวิจัยในโครงการนี้ให้สำเร็จลุล่วง แม้ว่าตลอดการทำงานจะเกิดปัญหา และอุปสรรคต่างๆ ขึ้นมากมาย การดำเนินงานวิจัยแยกออกเป็น 3 ด้านดังนี้

3.1 ด้านบุคลากร

ในการจัดทำโครงการวิจัย “ศึกษาแนวทางการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นภาษานู้อกรของโรงเรียนวังโพธิ์สว่างศิลป์ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ต.บ้านไร่ อ.เทพสถิต จ.ชัยภูมิ” นั้นเกิดจากแนวความคิดของชาวบ้านกลุ่มหนึ่งมีความต้องการอนุรักษ์และฟื้นฟูภาษาท้องถิ่น (นู้อกร) ของตนเอง เนื่องจากได้เล็งเห็นว่าเด็กชาวนู้อกรรุ่นใหม่ไม่พูดภาษานู้อกร เนื่องจากพ่อแม่ ผู้ปกครองของเด็กเหล่านั้นไม่ได้ปลูกฝัง และไม่สื่อสารกับเด็กด้วยภาษานู้อกร จะมีเพียงเด็กบางคนเท่านั้นที่ผู้ปกครองสื่อสาร จึงได้เกิดความคิดที่จะนำภาษานู้อกรเข้ามาสอนในโรงเรียนซึ่งตรงกับความต้องการของทางโรงเรียนที่จะนำภาษาท้องถิ่นมาสอนในโรงเรียนพหุติ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาที่มีจุดเน้นในการนำเอาความรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาเผยแพร่ให้นักเรียนได้ศึกษา จึงได้รวมตัวเพื่อทำงานวิจัยนี้ขึ้น

ทีมวิจัยนี้ประกอบด้วยบุคคลที่มาจากหลายอาชีพ หลายชาติพันธุ์ หลายวัย ความคิดอาจมีความต่างกันบ้าง เมื่อมีการทำงานร่วมกันก็ย่อมต้องมีการขัดแย้งทางความคิด ความเห็นไม่ตรงกัน ความต้องการไม่เหมือนกัน เวลาไม่ตรงกัน รวมถึงวิธีการทำงานก็ไม่เหมือนกัน จึงทำให้เกิดปัญหาระหว่าง

ทีมงานขึ้น ส่งผลให้การทำงานช้าลง แต่ในที่สุดด้วยความต้องการให้งานวิจัยนี้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้ตั้งไว้ เมื่อเกิดปัญหา ทีมวิจัยได้เรียนรู้ว่าทุกฝ่ายจะต้องคุยและหันหน้าเข้าหากันและแก้ไขปัญหานั้นด้วยหลักการและเหตุผล ยกเอาเหตุผลขึ้นมา หากเหตุผลใดดีที่สุดทีมก็จะเลือกเอาสิ่งนั้น ซึ่งปัญหาที่เกี่ยวกับบุคลากรมีดังนี้

- เวลาของทีมวิจัยไม่ตรงกัน เนื่องจากสมาชิกของทีมวิจัยนั้นมีอาชีพและความรับผิดชอบแตกต่างกัน การที่จะมาประชุมหรือดำเนินการเก็บข้อมูลจึงไม่ตรงกัน ทำให้เกิดความล่าช้าในการทำงาน เมื่อทราบถึงปัญหาที่ทีมวิจัยได้ปรึกษาหารือกันและลงความเห็นให้แบ่งกลุ่มความรับผิดชอบแต่ละกิจกรรม โดยได้จัดกลุ่มให้บุคคลที่มีเวลาตรงกันมาปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน การแก้ไขปัญหาดังนี้สามารถแก้ไขปัญหาการทำงานของทีมงานได้ในระดับหนึ่ง

- การไม่เข้าร่วมประชุมของทีมวิจัย ดังที่ได้กล่าวในข้างต้นถึงปัญหาเรื่องการประกอบอาชีพ ปัญหานี้จึงแก้ไขโดยการประชุมทีมวิจัย หลังจากเสร็จสิ้นการประชุมแล้วจึงได้ประสานงานทางโทรศัพท์และแจ้งผลการประชุมและหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ที่ไม่มาร่วมประชุม หากทีมวิจัยไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่นั้นได้ก็จะปรับเปลี่ยนบุคคลตามความเหมาะสมต่อไป

- ในบางงานบางกิจกรรมทีมวิจัยต้องอาศัยบุคลากรภายในชุมชนชาวนุญชรเข้าร่วมด้วย แต่เนื่องจากชาวนุญชรส่วนใหญ่ต้องไปทำไร่ ไปรับจ้างเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ ดังนั้นในการที่จะไปเก็บข้อมูล หรือเชิญร่วมประชุม ขอความคิดเห็นและปรึกษาหารือในประเด็นต่างๆ นั้น จึงไม่สามารถดำเนินการในเวลาปกติได้ ทีมวิจัยจึงได้ปรับเปลี่ยนเวลาในการเก็บข้อมูลและดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในเวลาตอนเย็นหลังเลิกจากการทำไร่ และการรับจ้างต่างๆ เพื่อให้สามารถเก็บข้อมูลได้อย่างครบถ้วน ซึ่งวิธีนี้ทำให้ทีมวิจัยแก้ไขปัญหาคือการไม่มาร่วมกิจกรรมของชุมชนได้

เมื่อเกิดปัญหากับทีมวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินงานต่างๆ นอกจากทีมวิจัยที่มีบทบาทต้องหาวิธีการแก้ไขปัญหาลแล้ว ยังมีบุคคลอีกกลุ่มหนึ่งที่คอยช่วยเป็นกำลังใจให้การดำเนินโครงการวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงได้นั้นคือ ทีมงานพี่เลี้ยงจากมหาวิทยาลัยมหิดล ปัญหาเรื่องบุคลากรถือเป็นปัญหาใหญ่ ซึ่งถ้าหากแก้ไขไม่ได้อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานโครงการวิจัย ปัญหาใดที่สามารถแก้ไขเองได้ทีมวิจัยก็แก้ไขเอง แต่หากปัญหานั้นใหญ่จนทีมวิจัยไม่สามารถรับมือได้ทีมพี่เลี้ยงก็จะเข้ามาช่วยแนะแนวทางแก้ไขปัญหา ซึ่งถือเป็นบทบาทสำคัญของทีมพี่เลี้ยงที่มีต่อโครงการวิจัยนี้ รวมถึงการมาเยี่ยม และติดตามงานของทีมพี่เลี้ยงนั้นช่วยกระตุ้นให้ทีมวิจัยมุ่งมั่นและใส่ใจในการทำงานโครงการวิจัยนี้มากขึ้น เนื่องจากบางทีอาจจะวุ่นวายกับภารกิจในการประกอบอาชีพจนไม่มีเวลาหันมามองและดำเนินกิจกรรมให้เกิดความต่อเนื่อง อันเป็นผลให้การทำงานล่าช้า เมื่อมีทีมพี่เลี้ยงมาช่วยกระตุ้นก็ทำให้ทีมงานกลับมาร่วมมือทำงานวิจัยเพื่อชุมชนชาวนุญชรอีกครั้งจนสำเร็จลุล่วง

3.2 ด้านงบประมาณ

การดำเนินงานวิจัย ความมุ่งมั่น ความตั้งใจ ความต้องการ วัตถุประสงค์ของโครงการนี้จะสำเร็จมิได้หากขาดการสนับสนุนทางด้านงบประมาณจากทางสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ซึ่งช่วยสานฝันของชาวนุญชรที่ต้องการอนุรักษ์ และฟื้นฟูภาษา ประเพณี และวัฒนธรรมของชาวนุญชรให้เด็ก

ชาวญูกรุ่นใหม่ได้เรียนรู้และสานต่อความฝันของบรรพบุรุษที่จะดำรงเอกลักษณ์ความเป็นญูกรต่อไปให้เป็นความจริง ในช่วงรอยต่อของงบประมาณที่สองนั้นล่าช้าเล็กน้อยทำให้ส่งผลต่อการดำเนินงานทำให้การทำงานนั้นไม่ต่อเนื่อง แต่ทีมวิจัยในส่วนของจัดการเรียนการสอนนั้นยังดำเนินต่อไปเพราะงบประมาณในการจ้างครูภูมิปัญญามาสอนนักเรียนนั้นได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) แม้จะติดขัดไปบ้างแต่ก็เพียงเล็กน้อยเท่านั้น

3.3 ด้านการดำเนินงาน

โครงการวิจัยนี้เป็นโครงการที่ทำทลายความสามารถของทีมวิจัยมากเนื่องจากการรวมตัวกันเป็นครั้งแรกแม้บางคนจะมีประสบการณ์ในการทำงานวิจัยมาก่อน แต่นั่นก็เป็นโครงการที่มีความแตกต่างกันเมื่อมาทำงานโครงการวิจัยนี้จึงต้องมีการปรับกระบวนการทำงานให้ตรงกันเพื่อให้สอดคล้องต่อการทำงานร่วมกัน จากปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่ได้ผ่านมารวมกัน

แม้ว่าในการทำงานจะเกิดปัญหา และอุปสรรคตามที่ได้กล่าวแล้ว แต่เมื่อเสร็จสิ้นการทำงานวิจัยในโครงการแล้ว ทำให้ทีมวิจัยได้รับประสบการณ์การทำงาน แนวคิด และหลักในการทำงานต่อไปมากมายดังต่อไปนี้

1. ทีมวิจัยได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับชาวญูกรเพิ่มมากขึ้นเกี่ยวกับภาษา ประเพณี และวัฒนธรรมของชาวญูกรในเชิงเจาะลึก บางอย่างก็ได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เช่นการทำอาหารของชาวญูกร ซึ่งทำให้ทีมวิจัยได้เข้าใจถึงแนวคิดและจิตวิญญาณของชาวญูกรได้ลึกซึ้งมากขึ้น การได้ไปเก็บข้อมูลในครั้งนี้ทำให้ทราบว่าชาวญูกรเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีความน่ารัก มีจิตใจเอื้อเฟื้อ และโอบอ้อมอารี
2. เกิดมิตรภาพอันดีระหว่างทีมวิจัยและชุมชน เนื่องจากได้ไปเก็บข้อมูลและทำความรู้จักกันเพิ่มมากขึ้น การที่ได้ทำงานร่วมกัน พินิจอุปสรรคต่างๆร่วมกันทำให้ทุกฝ่ายได้มองเห็นความเป็นตัวตนของบุคคลอื่นเพิ่มมากขึ้น ทำให้เข้าใจในความเป็นตัวตนของผู้อื่น เกิดความเข้าใจ ชัดเจนความขัดแย้งที่มีอยู่เดิมแล้วมาสร้างสรรค์ประโยชน์ให้เกิดแก่ส่วนรวม
3. ทีมวิจัยรู้จักหน้าที่ของตนเอง มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมทุกคน การที่ได้ทำงานบ่อยๆ จะทำให้เรารู้จักบทบาทหน้าที่และความถนัดของตนเอง รู้จักตัวตนของตนเองมากขึ้น และจะทำให้เราเลือกที่จะทำงานที่ชอบ เมื่อได้ทำในสิ่งที่ชอบย่อมจะทำให้ผลของการกระทำนั้นออกมาดี เนื่องจากผู้กระทำจะทำได้ด้วยความใส่ใจ เอาใจใส่ และไม่ปล่อยปละละเลยในงานที่ทำ
4. เกิดความสามัคคีในหมู่คณะเพิ่มมากขึ้น แม้จะเกิดความไม่เข้าใจ ขัดแย้งกันบ้างอันเนื่องมาจากการทำงานร่วมกัน แต่ทุกฝ่ายก็ยุติทุกอย่างลงได้ด้วยเหตุและผล ได้เรียนรู้การรับฟังเหตุผล และความคิดเห็นจากบุคคลอื่น
5. ทีมวิจัยได้เรียนรู้กระบวนการและวิธีการทำงานวิจัย จากการลองผิดลองถูกในการทำงานและแก้ไขปัญหาต่างๆ เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของโครงการวิจัยนี้ รวมทั้งได้คำแนะนำจากทีมพี่เลี้ยงที่มีมาให้เสมอ เมื่อเสร็จสิ้นโครงการวิจัยแล้วทำให้ทีมวิจัยมีประสบการณ์ในการทำงาน รู้วิธีการ กระบวนการรับมือกับปัญหาต่างๆ รู้ขั้นตอนในการทำงานวิจัย ในการเก็บข้อมูล การเขียนรายงานความก้าวหน้าตลอดจนแม้กระทั่งการจัดการด้านงบประมาณ

6. ทีมวิจัยเข้าใจสภาพชุมชนที่ตนเองอยู่เพิ่มมากขึ้น การได้เข้าไปเก็บข้อมูลในชุมชนการได้คลุกคลีและพบปะกับบุคคลในชุมชนมากขึ้นทำให้เข้าใจถึงสภาพความเป็นอยู่ ปัญหาของชุมชน ปัญหาของนักเรียนที่อยู่ในชุมชน และความต้องการของชุมชน เมื่อเกิดปัญหาขึ้นกับชุมชนจะสามารถทำให้เรามองเห็นต้นตอ และสาเหตุของปัญหาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ในการทำงานร่วมกันหลายๆ คนถ้าขาดซึ่งความสามัคคีในหมู่คณะ งานนั้นก็จะสำเร็จลงไม่ได้ การที่มีบุคคลมากกว่าสองคนขึ้นไปมาทำงาน มาใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันก็ย่อมทำให้เกิดปัญหา เพราะแต่ละคนมาจากต่างสังคม ต่างวัยวุฒิ คุณวุฒิ ความคิดความอ่านย่อมจะแตกต่างกัน ดังนั้นการที่จะทำให้งานนั้นสำเร็จลุล่วงลงได้ก็ต้องอาศัยความสามัคคี การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งต้องรู้จักบทบาทของตัวเองว่าตอนนี้จะต้องเป็นผู้นำหรือผู้ตาม ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ณ ตอนนั้น “ไม่มีอะไรในโลกนี้ที่สมบูรณ์แบบไปทุกสิ่งทุกอย่างและไม่มีใครที่จะสามารถทำงานทุกอย่างได้ด้วยตัวคนเดียว” ข้อความดังที่ได้กล่าวมาเห็นภาพที่ชัดเจนยิ่งขึ้น หากทีมวิจัยไม่ช่วยกันทำงานงานวิจัยที่ทำคงไม่สำเร็จลงได้ ภาษาที่เช่นเดียวกันเราไม่สามารถที่จะอนุรักษ์ภาษาไว้ได้ด้วยตัวของเรคนเดียว ทุกฝ่ายต้องช่วยกัน ร่วมมือกัน เพื่ออนุรักษ์และสืบสานภาษา ประเพณี และวัฒนธรรมของชาวญ้อกรต่อไป

การทำงานวิจัยในครั้งนี้นอกจากทีมวิจัยเองจะได้รับความรู้และประสบการณ์แล้ว ชุมชนชาวญ้อกรเองก็เกิดการตื่นตัวในการที่จะอนุรักษ์ พื้นฟูและสืบสานภาษา ประเพณี และวัฒนธรรมของชาวญ้อกรเช่นเดียวกัน สังเกตได้จากการให้ความร่วมมือของผู้ปกครองในการที่จะใช้ภาษาญ้อกรสื่อสารกับนักเรียนเวลาที่อยู่ที่บ้าน การเข้าร่วมการประชุมเพื่อแสดงความคิดเห็นการร่วมกิจกรรมต่างๆ แม้กระทั่งบุคคลที่ไม่ใช่ผู้ปกครองนักเรียน เช่น คุณตา คุณยาย ที่กรุณาให้ข้อมูล รวมทั้งเป็นปราชญ์มาสอนและให้ความรู้แก่นักเรียน ชุมชน ผู้นำหมู่บ้านที่อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล สิ่งเหล่านี้เป็นกำลังใจให้ทีมวิจัยสามารถทำงานต่อจนสำเร็จลงได้

4. ข้อเสนอแนะ

1. การจัดการเรียนการสอนภาษาท้องถิ่นที่นักเรียนไม่สนใจที่จะเรียนภาษาท้องถิ่นนั้นควรสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเกิดความรู้สึกรักอยากเรียน สิ่งที่จะนำมาชักพวให้นักเรียนสนใจมีหลายอย่าง เช่น การใช้วิธีการสอน สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย เกม เพลง หนังสือเล่มยักษ์ เล่มเล็ก เป็นต้น ครูผู้สอนควรจัดทำสื่อการสอนที่หลากหลายเพื่อรับมือกับนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน

2. ทีมวิจัยควรแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน เพื่อการทำงานที่ราบรื่นและความถนัดของทีมวิจัย

3. หลักสูตรที่ใช้ในการเรียนการสอนนั้นควรมีการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้เหมาะสมกับยุค สมัย และสถานการณ์

ภาคผนวก

แบบสอบถามความคิดเห็น
“ศึกษากระบวนการและผลของการฟื้นฟูภาษาญัฮกูรในช่วงที่ผ่านมา”

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน

เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
 อายุ ☐ ต่ำกว่า 20 ปี ☐ 20-30 ปี ☐ 30 ปีขึ้นไป
 ตำแหน่งและบทบาท
☐ ทีมวิจัยเดิม ☐ ประชาชนชาวญัฮกูร ☐ ผู้นำชุมชน
☐ กรรมการสถานศึกษา ☐ บุคคลในชุมชน ☐ อื่นๆ
 อาชีพ

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไป

ที่	รายการ	5	4	3	2	1
1	ท่านทราบเกี่ยวกับการทำวิจัยภาษาญัฮกูร มากน้อยเพียงใด					
2	ท่านคิดว่าการอนุรักษ์ฟื้นฟูภาษาญัฮกูรมีความจำเป็น มากน้อยเพียงใด					
3	ท่านอยากมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ฟื้นฟูภาษาญัฮกูร มากน้อยเพียงใด					
4	ปัจจุบันท่านมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ภาษาญัฮกูร มากน้อยเพียงใด					
5	บุตรหลานของท่านมีการพูดภาษาญัฮกูร มากน้อยเพียงใด					
6	ปัจจุบันนี้หมู่บ้านของท่านมีการดำเนินชีวิตตามวิถีชาวญัฮกูร มากน้อยเพียงใด					
7	ท่านมีความภาคภูมิใจในความเป็นญัฮกูร มากน้อยเพียงใด					
8	ท่านอยากให้มีการอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมของชาวญัฮกูร มากน้อยเพียงใด					
9	ท่านอยากให้บุคคลอื่นรู้จักประเพณี วัฒนธรรม และภาษาญัฮกูร มากน้อยเพียงใด					
10	ปัจจุบันในหมู่บ้านของท่านมีการสื่อสารด้วยภาษาญัฮกูร มากเพียงใด					
11	ท่านรับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการทำงานวิจัยภาษาญัฮกูร มากน้อยเพียงใด					
12	ท่านคิดว่าชุมชนของท่านได้รับประโยชน์จากการฟื้นฟูภาษาญัฮกูร มากน้อยเพียงใด					
13	ท่านคิดว่าโรงเรียนมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ภาษาญัฮกูร มากน้อยเพียงใด					
14	ท่านคิดว่าการนำภาษาญัฮกูรมาสอนในโรงเรียนมีประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ภาษาญัฮกูร มากน้อยเพียงใด					

ที่	รายการ	5	4	3	2	1
15	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ในการนำภาษาญฮูรเข้ามาสอนในโรงเรียน					
16	เมื่อโรงเรียนนำภาษาญฮูรเข้ามาสอน นักเรียนได้นำภาษาญฮูรมาใช้สื่อสารในครอบครัวมากน้อยเพียงใด					
17	ท่านคิดว่านักเรียนที่ไม่ใช่ชาติพันธุ์ญฮูรมีความต้องการที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับภาษาญฮูรมากน้อยเพียงใด					
18	ท่านมีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาษาญฮูรมากน้อยเพียงใด					
19	ท่านคิดว่าการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นสามารถอนุรักษ์และฟื้นฟูภาษา วัฒนธรรม และประเพณีดั้งเดิมของชาวญฮูรไว้ได้มากน้อยเพียงใด					
20	ท่านมีส่วนร่วมในการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาษาญฮูรในช่วงที่ผ่านมา มากน้อยเพียงใด					
21	ท่านมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์และฟื้นฟูภาษาญฮูร มากน้อยเพียงใด					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติม

1. ก่อนที่จะมีการทำวิจัย ชุมชนของท่านมีสภาพความเป็นอยู่เช่นไร

.....

.....

2. หลังจากที่มีการทำวิจัยชุมชนของท่านมีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3. ท่านอยากให้โรงเรียนมีส่วนร่วมในการฟื้นฟู ภาษา วัฒนธรรมของชาวญฮูร อย่างไร

.....

.....

4. ท่านอยากให้โรงเรียนสอนเนื้อหาเกี่ยวกับอะไรเพื่อเป็นการฟื้นฟูภาษาวัฒนธรรมของชาวญฮูร

.....

.....

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียนที่เรียนภาษาท้องถิ่น (ญ้อกร)
โรงเรียนวังโพธิ์สว่างศิลป์ ต.บ้านไร่ อ.เทพสถิต จ.ชัยภูมิ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้น

1. ชื่อนักเรียน

เรียนชั้น..... มีพี่น้อง.....คน เป็นบุตรคนที่.....

เป็นชาติพันธุ์ญ้อกร

☐ ร้อยละ 100

☐ ร้อยละ 75

☐ ร้อยละ 50

☐ ร้อยละ 25

☐ อื่นๆ

2. ชื่อบิดา

ชื่อมารดา

3. ปัจจุบันอาศัยอยู่กับ

4. ความสามารถในการพูดภาษาญ้อกรของนักเรียน

5. เวลาอยู่ที่บ้านนักเรียนพูดภาษาญ้อกรกับผู้ปกครองหรือไม่

6. ผู้ปกครองเห็นด้วยหรือไม่ที่ทางโรงเรียนได้จัดการเรียนการสอนภาษาท้องถิ่น (ญ้อกร) ให้กับนักเรียน

7. นักเรียนมีพัฒนาการทางการเรียนภาษาท้องถิ่น (ญ้อกร) อย่างไรบ้าง

8. ผู้ปกครองอยากให้ทางโรงเรียนสอนอะไรแก่นักเรียนบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

9. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สูตรการทำอาหารคาว – หวาน ชาวญ้อกูร

1. ขนมลิ้นหมา (ลิ้นฟ้า)

เครื่องปรุง

1. แป้งข้าวเหนียว	1 ก.ก.
2. งา	2 ชีด
3. กล้วยน้ำว่าสูก	1 ก.ก.
4. น้ำ	2 ถ้วย
5. น้ำตาล	3 ช้อนโต๊ะ
6. น้ำมัน	1 ขวด

วิธีทำ

1. นำแป้งข้าวเหนียวมาใส่ในภาชนะแล้วนำกล้วยน้ำว่าสูกมาบดผสมกับแป้ง
2. ใส่น้ำตาลทรายเพิ่มความหวาน และเกลือเพิ่มรสเค็มชนิดหนึ่ง
3. ใส่น้ำทีละน้อยเพื่อเพิ่มความเหนียวนุ่ม
4. ปั้นเป็นก้อนกดให้เป็นแผ่นแบนบางๆ
5. โรยงาขาวทั้งสองด้าน
6. นำไปทอดใช้ไฟอ่อนๆ ให้มีสีเหลืองทองแล้วจึงนำขึ้น
7. ยกเสิร์ฟ

เคล็ดลับความอร่อย

1. อย่าใส่แป้งมากเพราะจะทำให้แข็งและ และปั้นเป็นก้อนไม่ได้
2. ในขั้นตอนที่ต้องใส่น้ำ ต้องค่อยๆใส่น้ำ

ประโยชน์

1. ใช้รับประทานเป็นขนมหวาน
2. ใช้รับแขก
3. นำไปรับประทานเวลาไปไร่

***เด็กนักเรียนได้ลองชิมแล้วบอกว่าอร่อยมาก ขนมนุ่ม มีรสหวาน เค็มนิดหน่อย

ผู้ให้ข้อมูล

1. นางปิ้ง แกวจตุรัส
2. นางปึก มดจตุรัส
3. นางเลียบ สงค์จตุรัส
4. นางปี่ มดจตุรัส
5. นางอึ่ง ไชยขุนทด

2. ขนมกระป๋อง

เครื่องปรุง

1. ข้าวเหนียว	1 ก.ก.
2. งา	3 ชีด
3. เกลือ	1 ช้อนชา
4. น้ำตาล	1 ช้อนโต๊ะ
5. น้ำมัน	1 ถ้วย
6. ไข่ไก่	1 ฟอง

วิธีทำ

1. นึ่งข้าวเหนียว
2. ตำงาให้ละเอียดใส่ข้าวแล้วโขลกให้เข้ากัน
3. ใส่เกลือและน้ำตาลเพื่อปรุงรส
4. ในขณะที่ตำให้ใส่น้ำเครื่องดัดหมาเล็กน้อย(ให้ใส่เครื่องดัดหมาตัวเมียซึ่งจะมีลักษณะเป็นเครื่องมือเล็กๆ ไม่ให้ใส่ตัวผู้เพราะใบของเครื่องดัดหมาตัวผู้จะมีขนทำให้ผู้รับประทานรู้สึกคันคอ)เพื่อไม่ให้ข้าวเหนียวติดครกกับสาก

5. เมื่อตำเข้ากันดีแล้ว นำมาปั้นเป็นก้อนกลมๆแล้วทำเป็นแผ่นแบนบางๆ ตีไข่ผสมกับน้ำมันนำมาทาผิว ทาใส่ใบตองนำก้อนขนมวางบนใบตองและทำให้เป็นแผ่นบางๆ แล้วนำมาวางไว้บนเสื่อแล้วนำไปตาก ลมไม่ให้ตากแดดเพราะจะทำให้แผ่นขนมแตก ตากพอแห้งหมาดๆ พลิกด้านให้อีกด้านแห้งและให้แผ่นขนมหลุดลอกออกจากเสื่อได้ง่าย

6. นำมาเก็บวางซ้อนกันไว้บนกระด้ง ในปัจจุบันนำมาวางซ้อนกันใส่ถุงพลาสติกเพื่อกันฝุ่นและแมลงมากขึ้น

7. นำไปทอด หรือปิ้ง พลิกไปมาให้พองและเหลือง ก็สามารถนำมารับประทานได้

ประโยชน์

1. เพื่อใช้ในงานพิธีเทศกาลมหาชาติ
 2. ใช้รับแขก และเพื่อนบ้านเวลามาหา พบปะสังสรรค์กัน
 3. เป็นการถนอมอาหารให้สามารถรับประทานได้นาน
- ผู้ให้ข้อมูล นางบิ่ง แก้วจตุรัส

3. จ่อมเนื้อ (หมู)

เครื่องปรุง

1. เนื้อหมู	1 ก.ก.
2. ตะไคร้	1 กำ
3. กระเทียม	2 ชีด
4. เกลือ	2 ช้อนโต๊ะ

5. ข้าวสวยเย็น 1 ถ้วยเล็ก

วิธีทำ

1. สับเนื้อหมูให้ละเอียด
2. คลุกเคล้ากับกระเทียม เกลือ ตะไคร้ซอยและข้าวสวย
3. ห่อด้วยใบตอง มัดด้วยหญ้าคา ห้อยไว้เพื่อให้ น้ำหนักไหลออก
4. ทิ้งไว้ประมาณ 3 วัน ก็สามารถรับประทานได้

เคล็ดลับความอร่อย

1. ใช้เนื้อสัน หรือตัดอย่างสุกพอดีไม่ให้สุกเกินไปมาใช้ทำจ่อมเนื้อจะทำให้จ่อมมีรสชาติอร่อยยิ่งขึ้น

ประโยชน์

1. เป็นการถนอมอาหารให้สามารถเก็บไว้ได้นาน

ผู้ให้ข้อมูล

1. นางปิ่น แก้วจตุรัส
2. นางปึก มดจตุรัส
3. นางเลียบ สงค์จตุรัส
4. นางปี่ มดจตุรัส
5. นางอึ้ง ไชยขุนทด

4. แกงขาง (ไก่)

เครื่องปรุง

1. ไก่	1 ตัว
2. ตะไคร้	1 กำ
3. กระเทียม	2 ช้อน
4. เกลือ	2 ช้อนโต๊ะ
5. ข่า	1 กำ
6. ใบแมงลัก	1 กำ
7. ขมิ้น	1 แ่ง
8. ข้าวคั่ว	1 ช้อนโต๊ะ
9. พริก	1 กำ

วิธีทำ

1. นำไก่มารวน ใส่ น้ำพริกประมาณ
2. ใส่ผัก พักทอง มะเขือ ถั่วฝักยาว หรือผักอื่นๆที่มี
3. รอให้น้ำเดือด ตักพริกใส่กระเทียม ใส่ลงในหม้อ
4. ปรุงรสด้วยเกลือ (สามารถนำปลาร้าเนื้อมาใส่ด้วยได้) แล้วนำข้าวคั่วใส่

5. ก้อนยกลงใส่ใบแมงลัก

6. นำมารับประทานได้

เคล็ดลับความอร่อย

1. ใส่ปลาร้าเนื้อเพื่อเพิ่มความอร่อย

2. นำตะไคร้ไปเผาไฟให้หอมแล้วใส่ลงไปในแกงขาง(ไก่)

ประโยชน์

1. เป็นการถนอมอาหารให้สามารถเก็บไว้ได้นาน

ผู้ให้ข้อมูล

1. นางปิ้ง แกวจตุรัส

2. นางปึก มดจตุรัส

3. นางเลียบ สงค์จตุรัส

4. นางปี่ มดจตุรัส

5. นางอึ้ง ไชยขุนทด

5. แกงเต่า

เครื่องปรุง

1. เต่า	1 ตัว
2. ตะไคร้	1 กำ
3. กระเทียม	1 หัว
4. เกลือ	2 ช้อนโต๊ะ
5. ข่า	1 กำ
6. ใบแมงลัก	1 กำ
7. ใบพริกขี้ม้า	1 กำ
8. ขมิ้น	1 แ่ง
9. ข้าวคั่ว	1 ช้อนโต๊ะ
10. พริก	1 กำ
11. หอม	1 หัว
12. มะเขือ	4 ลูก
13. ปลาร้า	3 ช้อนโต๊ะ

วิธีทำ

1. นำเต่ามาผ่ากระดอง
2. นำหัว เท้า หางเต่าไปเผาไฟ แล้วลอกเอาหนังออก
3. นำมาหั่นเป็นชิ้น นำลงไปใส่ในหม้อน้ำเดือด
4. ใส่มะเขือเมื่อมะเขือเปื่อย ใส่พริกที่โขลกละเอียดกับขมิ้น หอม ข่า ตะไคร้

5. ใส่ใบแมงลัก ใบพริกขี้หนู ใส่ข้าวคั่ว ปลาร้า เกลือ
6. นำมารับประทานได้

ประโยชน์

1. เป็นอาหารที่สามารถรับประทานได้

ผู้ให้ข้อมูล

1. นางปิ่น แก้วจตุรัส
2. นางปึก มดจตุรัส
3. นางเลียบ สงค์จตุรัส
4. นางปี่ มดจตุรัส
5. นางอึ้ง ไชยขุนทด

6. มะเขือโซลก

เครื่องปรุง

1. มะเขือ	10 ผล
2. พริกสด	1 กำ
3. กระเทียม	1 หัว
4. หอม	1 หัว
5. ข่า	1 แ่ง
6. ใบสะระแหน่	5 ใบ
7. ตะไคร้	1 ต้น
8. ข้าวคั่ว	1 ช้อนโต๊ะ
9. มะเขือเทศ	3 ผล

วิธีทำ

1. นำมะเขือ พริก หอม กระเทียม ข่า ตะไคร้ไปเผา
2. โซลกใส่รวมกัน
3. หั่นใบสะระแหน่ใส่
4. ปั่นรสด้วยเกลือ (สามารถนำปลาร้าเนื้อมาใส่ด้วยได้) แล้วนำข้าวคั่วใส่
5. ใส่มะเขือเทศ
6. นำน้ำปลาร้าที่ต้มมาใส่
7. สามารถนำมารับประทานได้

ประโยชน์

1. เป็นอาหารที่ทำรับประทาน

ผู้ให้ข้อมูล

1. นางปิ่น แก้วจตุรัส

2. นางปึก มตจตุรัส
3. นางเลียบ สงค์จตุรัส
4. นางปี่ มตจตุรัส
5. นางอึ้ง ไชยขุนทด

การสร้างหอดอกฝ้าย

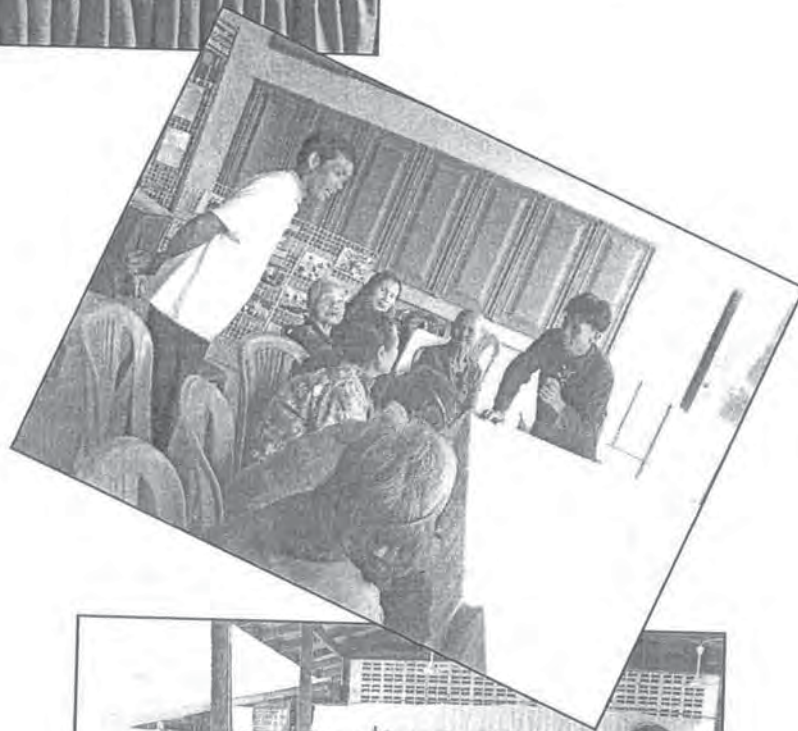
การสร้างหอดอกฝ้ายในปัจจุบันนี้ได้ปรับเปลี่ยนไปตามยุคสมัยเพื่ออำนวยความสะดวกและการหาอุปกรณ์แต่ก็ยังคงความเป็นชาวญ้อกรไ่ว่เท่าที่จะสามารถทำได้ ในสมัยก่อนหอดอกฝ้ายจะสร้างจากไม้และต้นกล้วยแต่ในปัจจุบันนี้ใช้ไม้และโฟม จากการสอบถามถึงการเปลี่ยนมาใช้โฟมนั้น คุณพ่อชนะ สงค์จตุรัส ได้กล่าวว่า "สาเหตุที่ได้เปลี่ยนจากต้นกล้วยมาเป็นโฟมนั้นเพราะว่าโฟม สามารถเก็บไว้ได้นานกว่าต้นกล้วย และเวลาติดดอกฝ้ายโฟมก็ติดได้ง่ายกว่าดูสวยงามกว่า" แม้ว่าจะปรับเปลี่ยนมาใช้วัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยมากขึ้นแต่วิธีการทำต่างๆ ยังเหมือนเดิม วิธีการทำหอดอกฝ้ายมีดังนี้

1. นำไม้มาตัดเป็นโครงให้มีลักษณะเหมือนบ้านมีหลังคาและตัวบ้าน แต่ที่เพิ่มขึ้นมาคือไม้ที่ต่อให้ยาวออกมาจากตัวหอดอกฝ้าย เพื่อเอาไว้หามหอดอกฝ้าย
2. นำโฟมมาติดที่หลังคาและตัวหอดอกฝ้าย ในสมัยก่อนส่วนนี้จะนำส่วนของต้นกล้วยมาติดให้ทั่วทุกส่วน
3. นำขี้ผึ้งมาหั่นเป็นชิ้นเล็กๆ แล้วคลุกเคล้ากับปูนแดงเพื่อทำเป็นเกสรดอกฝ้าย
4. จากนั้นนำมะละกออ่อนผลเล็กๆ หรือมะเขือ มาปลอกเปลือกออก (มะเขือไม่ต้องปลอกเปลือก) ตัดเอาเฉพาะส่วนปลายเท่านั้นเพื่อนำมาใช้เป็นแม่พิมพ์ดอกฝ้าย
5. นำขี้ผึ้ง หรือจะใช้เทียนก็ได้ (หากไม่สามารถหาขี้ผึ้งได้) มาใส่หม้อแล้วนำหม้อวางไว้บนกระทะที่ใส่น้ำตั้งไฟให้ละลาย แล้วเตรียมนำเย้นใส่กะละมังไว้
6. นำส่วนปลายของมะละกอที่เตรียมไว้มาเสียบกับไม้ไผ่ยาวๆ แล้วจุ่มลงไปในขี้ผึ้งที่ละลายแล้วให้ทั่วแล้วยกขึ้นมาจุ่มในน้ำเย็นรอสักพักแล้วนำขึ้นมาและถอดขี้ผึ้งออกจากพิมพ์
7. นำไม้กลัด หรือในปัจจุบันใช้ตะปูเข็มหรือเข็มกลัดก็ได้เสียบกับเกสรดอกฝ้ายแล้วปักให้ทั่วโครงหอดอกฝ้ายที่เตรียมไว้
8. ตกแต่งหอดอกฝ้ายด้วยสายรุ้งสีต่างๆ ก็จะได้หอดอกฝ้ายที่สวยงาม

ภาพกิจกรรม

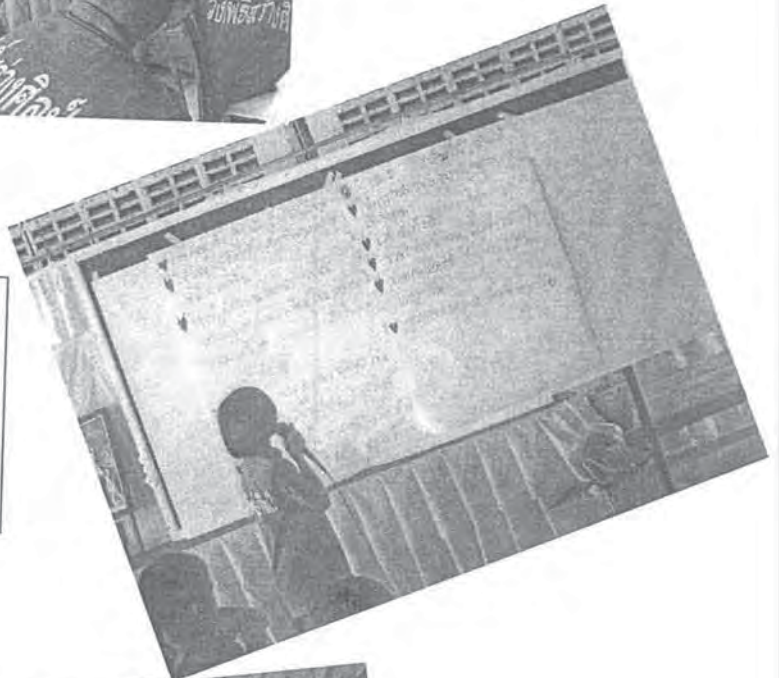
ทีมวิจัย ครูภูมิปัญญา ปราชญ์ชาวบ้าน
คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้นำชุมชน
ชาวบ้านวังอ้ายโพธิ์และนักเรียนโรงเรียนวังโพธิ์
สว่างศิลป์ ร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์ บอกเล่าเรื่องราว ปัญหาและ
ความต้องการในด้านต่างๆกับทีมวิจัย

ภาพกิจกรรม

นักเรียนโรงเรียนวังโพธิ์สว่างศิลป์
บอกเล่าปัญหา และความต้องการ
ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
ภาษาญัฮกุร

ภาพกิจกรรม

ทีมวิจัยลงพื้นที่ศึกษากระบวนการและผลของ
การฟื้นฟูภาษาถิ่นในช่วงที่ผ่านมาร่วมกับครูภูมิ
ปัญญา ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้นำชุมชน
คณะกรรมการสถานศึกษาชาวบ้านวังอ้ายโพธิ์

